

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۳۱ مردادماه ۱۴۰۴

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

۰۲۱-۶۴۶۳

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو
را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی	محمد اسدی، محمد بحیرایی، عارف بهرام‌نیا، محمد پردل نظامی، محمد ابراهیم توزنده‌جانی، احمد حسن‌زاده‌فرد، محمد حمیدی، رضا خانبابائی، امیر زراتدوز، جواد زنگنه قاسم‌آبادی، کورش شاه‌منصوریان، پیمان طیار، علی قهرمان‌زاده
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتری، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، محمد مشهدیان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	زینب آذری، رانیا امیری، ریحانه امینی، یاسین ساعدی، فاطمه رضائیان
روانشناسی	هانا احمدزاده، حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، محمدعرفان فرهادی
عربی، زبان قرآن	محمود بادپرین، ولی برجی، مجید بیگلری، رضا راشدنیا، آرمن ساعدپناه، محمدرضا سوری، امیرحسین شکوری، کامران عبداللهی، کاظم غلامی، حمیدرضا قائدامینی، مصطفی قدیمی‌فرد، مرتضی کاظم‌شیرودی، روح‌الله گلشن، علی محسن‌زاده، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	فاطمه احمدی، علیرضا پدرام، جواد جلیلیان، مریم خسروی دهنوی، محمد رسایی، تابان صیقلی، فاطمه عزیزی، آیدا فتاح‌زاده، حبیبه محبی، فرزانه ناظمی، محمد مهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، عرفان دهنشیا، پرگل رحیمی، محمد رضایی‌بقا، موسی سپاهی، محمد گرمی‌نیا، علی معزی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی فیائی، احسان عالی‌نژاد، مهدی کاردان، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملازمسانی، عباس ملکی	الیه شهبازی
وم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	رضا رنجبری، سپیده فتح‌اللهی	فریبا رنوفی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	مریم خسروی دهنوی	سجاد حقیقی‌پور
روانشناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	ملیکا ذاکری، سینا غلامی	محمدصدرا پنجه‌پور
عربی، زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	محمد مهدی یعقوبی	محمد مهدی یعقوبی	فاطمه عزیزی	عطیه محلوچی
فلسفه و منطق	سیده سفیرا معروف	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌گاهی، ایمان کلاته‌عربی	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی فیائی	سارا شریفی	سپیده فتح‌اللهی، مریم خسروی دهنوی	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروفچین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناشر چاپ	حمید عباسی

ریاضی و آمار (۲)

۱- گزینه «۳»

(امیر زراعتی)

طبق تعریف تابع علامت داریم:

$$\text{sign}(\sqrt{19}-2)=1$$

مثبت

$$\text{sign}(-2)=-1$$

منفی

$$\Rightarrow A=-2-1=-3$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه ۳۵)

۲- گزینه «۳»

(پوار رنگنه قاسم آباری)

ابتدا محدوده عدد داخل هر جزء صحیح را به دست می آوریم:

$$9 < 15 < 16 \Rightarrow 3 < \sqrt{15} < 4$$

$$\Rightarrow 1 < \sqrt{15}-2 < 2 \Rightarrow [\sqrt{15}-2]=1$$

$$-1 < -0.1 < 0 \Rightarrow [-0.1]=-1$$

$$2 < \sqrt{7} < 3 \Rightarrow [\sqrt{7}]=2$$

$$3 < \frac{15}{4} < 4 \Rightarrow \left[\frac{15}{4}\right]=3$$

$$\Rightarrow A = \frac{3 \times 1 + (-1)}{2 - 2 \times (3)} = \frac{2}{-4} = -\frac{1}{2}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه های ۳۷، ۳۹)

۳- گزینه «۲»

(عماد پورانی)

چون تابع f پلکانی است، پس هر ضابطه آن مقداری ثابت است. در نتیجه:

$$kx^2 - 2x^2 + k = (k-2)x^2 + k \Rightarrow k=2$$

$$(m-k+1)x + m \Rightarrow m-2+1=0 \Rightarrow m=2$$

$$\Rightarrow f(x) = \begin{cases} 2, & x > 0 \\ 2, & x \leq 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow f(2) + f(-2) = 2 + 2 = 4$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه های ۳۶ و ۳۵)

۴- گزینه «۴»

(عماد پورانی)

$$100 \times 450 + (200 - 100) \times 500 + (270 - 200) \times 650 = 45000 + 50000 + 45500 = 140500 \text{ ریال}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه ۳۵)

۵- گزینه «۳»

(عماد پورانی)

$$f(x) = \begin{cases} 2(x-1)+2, & x-1 > 0 \\ -2(x-1)+2, & x-1 \leq 0 \end{cases}$$

$$f(x) = \begin{cases} 2x+1, & x > 1 \\ -2x+5, & x \leq 1 \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه های ۴۰ و ۴۶)

۶- گزینه «۳»

(رضا قاتیانی)

چون $x^2 + \sqrt{2}$ عددی مثبت است، پس $\text{sign}(x^2 + \sqrt{2}) = 1$ و چون

$$\text{sign}(x^2 + \sqrt{2}) + \text{sign}(2x^2 - 9x + 6) = 1$$

شده است، پس:

$$\text{sign}(2x^2 - 9x + 6) = 0$$

$$\Rightarrow 2x^2 - 9x + 6 = 0 \Rightarrow \Delta = 81 - 48 = 33 > 0$$

$$\Rightarrow \text{مجموع ریشه ها } S = \frac{-b}{a} = \frac{9}{2}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه ۳۵)

۷- گزینه «۴»

(عارف پورانی)

از آنجایی که $[x]$ همواره عضو اعداد صحیح است، لذا $[x] \in \mathbb{Z}$ غیرممکن است، لذا تابع f یک ضابطه ای به صورت زیر است:

$$f(x) = \text{sig}(-x) + \left[\frac{x}{r}\right] \Rightarrow \begin{cases} f(2) = \text{sign}(-2) + \left[\frac{2}{r}\right] \\ = -1 + 1 = 0 \\ f\left(\frac{1}{r}\right) = \text{sign}\left(-\frac{1}{r}\right) + \left[\frac{1}{r}\right] \\ = 1 + 0 = 1 \end{cases}$$

$$f(2) + 2f\left(\frac{1}{r}\right) = 0 + 2 \times 1 = 2$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه های ۳۵ و ۳۹)

۸- گزینه «۴»

(عماد پورانی)

برای بدست آوردن مقدار $f(\sqrt{7})$ ، مقدار $x = \sqrt{7}$ را به جای x ها جایگذاری می کنیم: $(\sqrt{7} \approx 2.6)$ و $(\sqrt{7}-1 \approx 1.6)$

$$f(\sqrt{7}) = \frac{(-1)^{[\sqrt{7}]} + [2(\sqrt{7})-2]}{[\sqrt{7}-1]-2[-\sqrt{7}]-2} = \frac{(-1)^{[2]} + [2(\sqrt{7})-2]}{[\sqrt{7}-1]-2[-\sqrt{7}]-2}$$

حالا با توجه به تعریف جزء صحیح و مقادیر تقریبی $\sqrt{7}$ و $(\sqrt{7}-1)$ داریم:

$$\frac{(-1)^2 + 2}{1 - 2(-3) - 2} = \frac{1+2}{1+9-2} = \frac{3}{8} = \frac{1}{2}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه های ۳۷ و ۳۹)

۹- گزینه «۲»

(کتاب آبی پنهانی)

نمودار تابع $f(x) = [x]-1$ را در فاصله $-2 \leq x < 1$ رسم می کنیم. فاصله $-2 \leq x < 1$ را طوری تقسیم بندی می کنیم که در هر محدوده یک مقدار برای $[x]$ داشته باشیم و مقدار تابع را در آن محدوده می یابیم:

$$-2 \leq x < -1 \xrightarrow{[x]=-2} y = -2-1 = -3$$

$$-1 \leq x < 0 \xrightarrow{[x]=-1} y = -1-1 = -2$$

$$0 \leq x < 1 \xrightarrow{[x]=0} y = 0-1 = -1$$

(رضا قنایی)

۱۳- گزینه ۲»

در پرتاب سه سکه در ۲ حالت همه سکه‌ها مثل هم ظاهر می‌شوند.
پس در $6 = 2 \times 3$ حالت دیگر همه سکه‌ها مثل هم ظاهر نمی‌شوند.

$$\text{حالت اول} \quad \frac{2}{6} \times \frac{2}{6} \times \frac{2}{6} = \frac{2 \times 2 \times 2}{6 \times 6 \times 6} = \frac{8}{216} = \frac{2}{27}$$

تاس‌ها سکه‌ها مثل هم ظاهر شوند

$$\text{حالت دوم} \quad \frac{6}{6} \times \frac{2}{6} \times \frac{2}{6} = \frac{6 \times 2 \times 2}{6 \times 6 \times 6} = \frac{4}{54} = \frac{2}{27}$$

سکه‌ها ظاهر نشوند

$$\text{اصل جمع} \rightarrow n(S) = 27 + 4 = 31$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

(پیمان طیار)

۱۴- گزینه ۲»

$$P(A) = \frac{1}{12} \times \frac{1}{12} \times \frac{1}{12} = \frac{1}{1728} = \left(\frac{1}{12}\right)^3$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، کار در کلاس صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

(مهدی پورل نظامی)

۱۵- گزینه ۴»

$$P(A) + P(A') = 1 \Rightarrow P(A) = 1 - P(A')$$

$$\frac{1}{2}(1 - P(A')) = \frac{3}{4}P(A') - \frac{1}{4}$$

$$\frac{1}{2} - \frac{1}{2}P(A') = \frac{3}{4}P(A') - \frac{1}{4}$$

$$-\frac{1}{2}P(A') - \frac{3}{4}P(A') = -\frac{1}{4} - \frac{1}{2}$$

$$-\frac{5}{4}P(A') = -\frac{3}{4}$$

$$-\frac{13}{4}P(A') = -\frac{3}{4} \Rightarrow \frac{13}{4}P(A') = \frac{3}{4}$$

$$\Rightarrow P(A') = \frac{3}{13}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

(مهدی بصیری)

۱۶- گزینه ۱»

$$n(S) = \binom{5+3+2}{3} = \binom{10}{3} = \frac{10!}{3! \times 7!} = \frac{10 \times 9 \times 8}{3 \times 2 \times 1} = 120$$

احتمال متمم را به دست می‌آوریم (A'): پیشامد آن‌که ۳ پیراهن قرمز باشد.

$$n(A') = \binom{5}{3} = \frac{5!}{3! \times 2!} = 10$$

$$\Rightarrow P(A') = \frac{10}{120} = \frac{1}{12}$$

$$\Rightarrow P(A) = 1 - \frac{1}{12} = \frac{11}{12}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، کار در کلاس صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

$$\Rightarrow f(x) = \begin{cases} -3 & , -2 \leq x < -1 \\ -2 & , -1 \leq x < 0 \\ -1 & , 0 \leq x < 1 \end{cases}$$

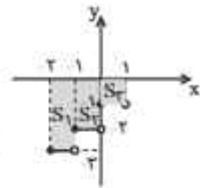
با توجه به نمودار، مساحت بین نمودار تابع f و محور x برابر است با:

$$S = S_1 + S_2 + S_3$$

$$= 1 \times 3 + 1 \times 2 + 1 \times 1$$

$$= 3 + 2 + 1 = 6$$

(ریاضی و آمار (۲)، مع، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۱۰- گزینه ۴»

(کتاب آبی پنهانی)

نمودار از مبدأ مختصات می‌گذرد، پس $f(0) = 0$ است.

$$f(x) = |x - a| - 4 \xrightarrow{f(0)=0} |0 - a| - 4 = 0 \Rightarrow |a| - 4 = 0$$

$$\Rightarrow |a| = 4 \Rightarrow a = \pm 4$$

با توجه به نمودار، طول رأس منفرجه است. از طرفی طول رأس، بیشه داخل قدرمطلق است، پس طول رأس از معادله $x - a = 0$ ، برابر با $x = a$ است که منفی است، پس $a = -4$ قابل قبول است. بنابراین داریم:

$$f(x) = |x - (-4)| - 4 = |x + 4| - 4$$

با توجه نمودار $f(b) = 0$ است، پس داریم:

$$|b + 4| - 4 = 0 \Rightarrow |b + 4| = 4 \Rightarrow \begin{cases} b + 4 = 4 \Rightarrow b = 0 \\ b + 4 = -4 \Rightarrow b = -8 \end{cases}$$

با توجه نمودار b منفی است، بنابراین $b = -8$ داریم:

$$f(2a + b) = f(2(-4) - 8) = f(-16) = |-16 + 4| - 4 = 12 - 4 = 8$$

(ریاضی و آمار (۲)، مع، صفحه ۴۰)

ریاضی و آمار (۳)

(رضا قنایی)

۱۱- گزینه ۳»

$$\frac{1}{A} \times \frac{4}{A} \times \frac{1}{A} \times \frac{3}{A} \times \frac{1}{A} \times \frac{2}{A} \times \frac{1}{A} \times \frac{1}{A} = \frac{24}{A^8}$$

$$\frac{4}{A} \times \frac{1}{A} \times \frac{3}{A} \times \frac{1}{A} \times \frac{2}{A} \times \frac{1}{A} \times \frac{1}{A} \times \frac{1}{A} = \frac{24}{A^8}$$

$$\text{اصل جمع} \rightarrow \frac{24}{A^8} + \frac{24}{A^8} = \frac{48}{A^8}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

(علی قهرمان زاده)

۱۲- گزینه ۱»

$$(n - 8)! = 24 = 4! \Rightarrow n - 8 = 4 \Rightarrow n = 12$$

$$P(12, 4) = \frac{12!}{8!} = \frac{12 \times 11 \times 10 \times 9 \times 8!}{8!} = 12 \times 11 \times 10 \times 9$$

$$P(12, 3) = \frac{12!}{9!} = \frac{12 \times 11 \times 10 \times 9!}{9!} = 12 \times 11 \times 10$$

$$= \frac{12 \times 11 \times 10 \times 9}{12 \times 11 \times 10} = 9$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۵ و ۲۸)

ریاضی و آمار (۱)

۲۱- گزینه ۳

(پیمان طیار)

$$f(x) = ax + b$$

$$\begin{aligned} x=1 \Rightarrow a(1) + b = 2 &\Rightarrow \begin{cases} a+b=2 \\ -2a+b=5 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -a-b=-2 \\ -2a+b=5 \end{cases} \\ x=-2 \Rightarrow a(-2) + b = 5 &\Rightarrow \begin{cases} a+b=2 \\ -2a+b=5 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -a-b=-2 \\ -2a+b=5 \end{cases} \\ -2a = 3 &\Rightarrow a = -1 \end{aligned}$$

$$-1 + b = 2 \Rightarrow b = 3$$

$$\Rightarrow f(x) = -x + 3$$

$$f(5) = -5 + 3 = -2$$

(ریاضی و آمار (۱)، تب. صفحه‌های ۵۴ و ۵۱)

۲۲- گزینه ۳

(محمدرضا میرانی)

ضابطه تابع خطی که از مبدأ مختصات بگذرد به صورت: $f(x) = mx$ است.

$$f(a+1) = 2a+2 \Rightarrow (a+1)m = 2a+2$$

$$\Rightarrow m = \frac{2a+2}{a+1} = \frac{2(a+1)}{a+1} = 2$$

$$\Rightarrow f(x) = 2x \Rightarrow f(2) = 4$$

(ریاضی و آمار (۱)، تب. صفحه‌های ۶۱ و ۶۲)

۲۳- گزینه ۲

(محمدرضا میرانی)

$$4x + 2a = 24 \Rightarrow 2a = 24 - 4x \Rightarrow a = 12 - 2x$$

$$y = xa = x(12 - 2x) \Rightarrow y = -2x^2 + 12x$$

$$x_s = \frac{-12}{2(-2)} = \frac{-12}{-4} = 3$$

$$\Rightarrow y_{\max} = \frac{-4}{4}(-2)^2 + 12(-2) = 12$$

(ریاضی و آمار (۱)، تب. صفحه‌های ۶۳ و ۷۰)

۲۴- گزینه ۲

(محمدرضا میرانی)

$$15 - 10P \Rightarrow x = 15 - 10P \Rightarrow 10P = -x + 15 \Rightarrow P = \frac{-x + 15}{10}$$

قیمت فروش x تعداد فروش $R(x) =$ تابع درآمد

$$R(x) = x \times \left(\frac{-x + 15}{10} \right) = \frac{-x^2 + 15x}{10}$$

تابع سود $\Rightarrow P(x) = R(x) - C(x)$

$$P(x) = \frac{-x^2 + 15x}{10} - (0.7x + 2) = \frac{-x^2}{10} + 1.3x - 2$$

برای اینکه به بیشترین سود برسیم طول رأس سهمی را به دست می‌آوریم:

$$x_s = \frac{-1.3}{2(-0.1)} = 6.5$$

(ریاضی و آمار (۱)، تب. صفحه‌های ۶۳ و ۷۰)

۱۷- گزینه ۱

(کتاب آبی پنهان‌ای)

سؤال گفته $P(A) = P(A') + 0.25$ ؛ از طرفی می‌دانیم:

$$P(A) + P(A') = 1 \Rightarrow P(A') = 1 - P(A)$$

$$P(A) = (1 - P(A)) + 0.25 \Rightarrow 2P(A) = 1.25 \Rightarrow P(A) = \frac{1.25}{2} = \frac{5}{8}$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{1.25}{2} = \frac{5}{8}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، کار در کلاس صفحه ۲۳)

۱۸- گزینه ۱

(کتاب آبی پنهان‌ای)

هر تاس ۶ حالت دارد، پس فضای نمونه پرتاب سه تاس، بنا به اصل ضرب $n(S) = 6 \times 6 \times 6$ عضو دارد. مجموع اعداد رو شده در پرتاب ۳ تاس، یکی از اعداد طبیعی از ۳ تا ۱۸ است. اگر پیشامد آن که «مجموع سه عدد رو شده از ۴ بیشتر باشد» را A بنامیم، پیشامد A' آن است که «مجموع سه عدد رو شده کمتر یا مساوی ۴ باشد» داریم:

$$A' = \{(1,1,1), (2,1,1), (1,2,1), (1,1,2)\}$$

$$\Rightarrow P(A') = \frac{n(A')}{n(S)} = \frac{4}{6 \times 6 \times 6} = \frac{1}{27}$$

پس خواسته سؤال، برابر است با:

$$P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{1}{27} = \frac{26}{27}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه ۲۲)

۱۹- گزینه ۲

(محمدرضا میرانی)

$$P(A - B) = P(A) - P(A \cap B) = 0.5$$

$$P(B) = 1 - P(B') = 1 - 0.6 = 0.4$$

$$\Rightarrow P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B)$$

$$= \underbrace{P(B)}_{0.4} + \underbrace{P(A)}_{0.5} - P(A \cap B)$$

$$= 0.4 + 0.5 = 0.9$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ و ۲۴)

۲۰- گزینه ۴

(محمدرضا میرانی)

ابتدا مجموعه‌های A و B را مشخص می‌کنیم:

$$n(S) = 2^3 = 8$$

$$A = \{(د, د, د), (د, د, پ), (د, پ, د), (د, پ, پ), (پ, د, د), (پ, د, پ), (پ, پ, د), (پ, پ, پ)\}$$

$$B = \{(د, د, د), (د, د, پ), (د, پ, د), (د, پ, پ), (پ, د, د), (پ, د, پ), (پ, پ, د), (پ, پ, پ)\}$$

$$\Rightarrow A - B = \{(د, د, د), (د, د, پ), (د, پ, د), (د, پ, پ)\}$$

$$\Rightarrow n(A - B) = 4 \Rightarrow \text{تعداد کل زیرمجموعه‌ها} = 2^4 = 16$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۳ و ۱۶)

۲۵- گزینه «۱»

(اعداد صحیح زاده‌شده)

راه اول:

در سهمی به معادله $y = ax^2 + bx + c$ اگر $a > 0$ باشد، شکل سهمی به صورت $\cup$ است، پس گزینه‌های ۲ و ۴ حذف می‌شوند. به ازای $x = 0$ عرض از مبدأ تابع فوق مثبت است، پس گزینه «۱» صحیح است.

راه دوم:

محاسبه ریشه‌های معادله است.

$$y = 2(x-1)^2 - 1 = 0$$

$$\Rightarrow (x-1)^2 = \frac{1}{2} \Rightarrow x = 1 \pm \sqrt{\frac{1}{2}}$$

هر دو ریشه مثبت هستند و دهانه رو به بالاست.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۳ و ۷۰)

۲۶- گزینه «۱»

(اعداد صحیح زاده‌شده)

با توجه به جدول مقادیر و عرض برابر نقاط به طول‌های ۴ و ۶، a عددی بین ۴ و ۶ است و ریشه $y = 0$ می‌باشد از طرفی عرض نقاط به طول ۴ و ۶ برابرند.

پس $x_s = \frac{4+6}{2} = 5$ و $y_s = 0$ بنابراین گزینه «۱» درست است.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۳ و ۷۰)

۲۷- گزینه «۴»

(گوشه شاه منصوریان)

چون سه نقطه روی یک خط قرار دارند، پس شیب خط گذرنده از B و A برابر شیب خط گذرنده از B و C است؛ در نتیجه:

$$\text{شیب } AB = \frac{2a-1-a}{-2-1} = \frac{a-1}{-3}$$

$$\text{شیب } BC = \frac{2a-1-(-a+2)}{-2-a} = \frac{3a-3}{-2-a}$$

$$\frac{a-1}{-3} = \frac{3a-3}{-2-a} \Rightarrow -2a-a^2+2+a = -12a+12$$

$$a^2-10a+9=0 \Rightarrow (a-1)(a-9)=0 \Rightarrow \begin{cases} a=1 \\ a=9 \end{cases}$$

چون به ازای $a=1$ دو نقطه A و C دیگر متمایز نخواهند شد، پس

$a=1$ قابل قبول نیست.

بنابراین $a \in \{9\}$ است.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ و ۶۳)

۲۸- گزینه «۴»

(اعداد صحیح زاده‌شده)

بیشترین مقدار تابع درجه دوم $f(x) = ax^2 + bx + c$ (به شرط $a < 0$) به ازای $x = -\frac{b}{2a}$ به دست می‌آید. بنابراین:

$$x = -\frac{6}{2 \times (-2)} = \frac{-6}{-4} = 1.5$$

$$\Rightarrow f(1) = -2 \times (1)^2 + 6(1) - 1 = 2$$

بیشترین مقدار تابع برابر ۲ است.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۳ و ۷۰)

۲۹- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

ابتدا و انتهای برد را در ضابطه تابع قرار داده و ابتدا و انتهای دامنه را می‌یابیم:

$$f(x) = -\frac{1}{2}x - 1, -2 \leq y \leq 2$$

$$\begin{cases} f(x) = -2 \Rightarrow -\frac{1}{2}x - 1 = -2 \Rightarrow -\frac{1}{2}x = -1 \Rightarrow x = 2 \\ f(x) = 2 \Rightarrow -\frac{1}{2}x - 1 = 2 \Rightarrow -\frac{1}{2}x = 3 \Rightarrow x = -6 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \text{دامنه: } -6 \leq x \leq 2$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه ۶۲)

۳۰- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

ابتدا ضابطه سهمی را می‌یابیم. اگر سهمی محور x ها را در دو نقطه به طول x_1 و x_2 قطع کند، می‌توان معادله سهمی را به صورت $y = a(x-x_1)(x-x_2)$ نوشت. با توجه به نمودار، سهمی محور x ها را در نقاط به طول ۲ و -۴ قطع کرده است، پس ضابطه سهمی را به صورت $g(x) = a(x-2)(x-(-4))$ در نظر می‌گیریم. از طرفی سهمی محور y ها را در نقطه‌ای به عرض -۱۶ قطع کرده است، پس $g(0) = -16$ است:

$$g(0) = -16 \xrightarrow{g(x)=a(x-2)(x+4)} a(0-2)(0+4) = -16$$

$$\Rightarrow -8a = -16 \Rightarrow a = 2$$

بنابراین معادله سهمی $g(x) = 2(x-2)(x+4)$ است. با حل معادله

$f(x) = g(x)$ طول نقاط تلاقی توابع f و g به دست می‌آیند:

$$f(x) = g(x) \Rightarrow 2x^2 - 6 = 2(x-2)(x+4)$$

$$\Rightarrow 2x^2 - 6 = 2x^2 + 4x - 16 \Rightarrow 2x^2 + x - 10 = 0$$

$$\Rightarrow \text{مجموع ریشه‌ها} = -\frac{b}{a} = -\frac{1}{2}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه ۷۰)

علوم و فنون ادبی (۲)

۳۱- گزینه ۳

(رضا رنجیری)

در قرن یازدهم وابسته بودن شعر به دربار و ازین رفتن طبقه مدیحه سرایان درباری باعث شد که طبقات بیشتری مدعی شعر و شاعری شوند، نه برعکس.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک شناسی، صفحه های ۵۹ و ۶۱)

۳۲- گزینه ۳

(کتاب آبی پنهان)

موارد «پ» و «ت» نادرست می باشند:

پ) در این دوره فرهنگ هند همچنان از فرهنگ ایرانی تأثیر می پذیرفت.
ت) از متأخر هنر در این دوره می توان به بهزاد (در دوره شاه اسماعیل) اشاره کرد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک شناسی، صفحه های ۵۸ و ۶۰)

۳۳- گزینه ۲

(الهام معیری)

ب) «گلستان» استعاره مصرحه از «دنیا» / استعاره مکنیه: مورد خطاب قرار گرفتن باد سحر

ج) «گلشن» استعاره مصرحه از «دنیا» / استعاره مکنیه: «ریشه آزادگی» و «فل به کف داشتن سرو»

تشریح ابیات دیگر:

الف) استعاره مکنیه: دم زدن (سخن گفتن) گل و نفس در دهان گرفتن گل
د) استعاره مکنیه: آب زدن شبنم و رخ گل

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان)

۳۴- گزینه ۳

(سیدعلیررضا امیری)

بیت، فاقد استعاره است و «ماه» و «سرو» در مصراع نخست در معنای حقیقی به کار رفته اند.

تشبیهات: «جو ماه هستی»، «سرو قد»، «جو سرو هستی» و «ماه سیما».

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه ۱: «تشبیهات: «دل» به گوی و «زلف» به چوگان (به صورت مضمر و پنهان)

گزینه ۲: استعاره: «جوش غم» و «بنیاد دل» / تشبیهات: «بیلاب سرشک» و «قصر بنیاد»

گزینه ۴: تشبیهات: «گنج رخسار» و «زلف چون مار»

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان)

۳۵- گزینه ۳

(سیدعلیررضا امیری)

بیت «الف»: فاقد تشبیه و استعاره است.

بیت «ب»: تشبیهات: «سرو قد» و «لاله عذار (درون واژه ای) / بیت فاقد استعاره است.

بیت «ج»: تشبیه: «چون سوسن» / «زبان داشتن سوسن» استعاره مکنیه

بیت «د»: تشبیه: «شاهین قضا» / «قهقهه کبک» استعاره مکنیه

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان)

۳۶- گزینه ۳

(سیدعلیررضا امیری)

الف) استعاره مصرحه: «چرخ مینا» استعاره از دنیا / استعاره مکنیه: چرخ مینا
شیشه عمر تو را می شکند. (تشخیص)

ب) استعاره مصرحه: «لعل» استعاره از لب / استعاره مکنیه: کفر بخشنده داور (تشخیص)

ج) بیت فاقد استعاره و دارای تشبیه است.

د) استعاره مصرحه: «آن ماه» استعاره از یار / استعاره مکنیه: سجده کردن آفتاب (تشخیص)

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان)

۳۷- گزینه ۴

(سیدعلیررضا امیری)

الف: «لعل» استعاره از لب / «شکر» استعاره از بوسه

د: «خسرو سیارگان» استعاره از آفتاب

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان)

۳۸- گزینه ۳

(رضا رنجیری)

تشبیه: راندن من (عاشق) از پیش خود (معشوق)، مانند رانده شدن سگ از مسجد است. (تشبیه) / بیت فاقد استعاره است.

پرسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱: «شکر» استعاره از لب معشوق / تشبیه: فرهادوار (همچون فرهاد)

گزینه ۲: تشبیه: طناب هوس (اضافه تشبیهی) / استعاره: «خیمه خضرا»
استعاره مصرحه از آسمان

گزینه ۴: تشبیه: بستان عارض (اضافه تشبیهی) / استعاره: به ترتیب «خرگس، بنفشه و گلنار» استعاره مصرحه از چشم و زلف و گونه سرخ

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان)

۳۹- گزینه ۲

(الهام معماری)

در این بیت «گل» استعاره از «معشوق» است، بنابراین تشخیص در بیت وجود ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «سبک‌عنان بودن برق» و «گران رکاب بودن کوه» استعاره مکنیه
گزینه ۳: «خون خود خوردن خورشید» تشخیص
گزینه ۴: «سیری نداشتن (حریص بودن) دیده غریب» تشخیص
(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان)

۴۰- گزینه ۳

(الهام معماری)

در بیت صورت سؤال سخن از معشوقی است که بی‌مهر و بی‌وفا و سست‌عهد است، بنابراین مفهوم مقابل آن «وفاداری» است. در گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ همه ایات به وفاداری و پایداری در دوستی اشاره دارند. اما در بیت گزینه ۳ نیز سخن از بی‌وفایی است. شاعر در این بیت، معشوق (گل) را سرزنش می‌کند که بی‌وفای است و در عشق سست‌پیمان است و ضمناً خبری از درد هجران (خار جفا) ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: کسی پای حرکت مرا نبسته است، آنچه مرا گرفتار کرده وفاداری من است.
گزینه ۲: ما همانند اشک، بی‌جا و مکان نیستیم (اشک را با آستین پاک می‌کنند) بلکه مانند مرزها هستیم که پیوسته بر چشم جای داریم.
گزینه ۴: در عهد و پیمان من نقض و شکستی نیست، دل شکسته من جایگاه وفا و ایفای عهد است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۷۵)

علوم و فنون ادبی (۳)

۴۱- گزینه ۳

(مجتبی قرماری)

مجله نویهار و دانشکده و نیز تاریخ تطور نظم فارسی از آثار «ملک‌الشعرای بهار» هستند.

خداوندنامه و گلشن صبا آثار «فتحعلی‌خان صبا» هستند.
شمس‌الدین و قمر و داستان باستان از آثار «میرزا حسن‌خان بدیع» می‌باشند.
روزنامه سروش توسط «دهخدا» در استانبول چاپ می‌شد. دیگر آثار او لغتنامه و یادداشت‌هایش تحت عنوان چرند و پرند در روزنامه صور اسرافیل است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۳، ۱۴، ۱۶ و ۱۸ و ۲۱)

۴۲- گزینه ۲

(مصمن اصغری)

وزن مصراع‌های «هـ - و» از چهار پایه هسان تشکیل شده است:
(هـ) مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن
(و) مقاعیلن مقاعیلن مقاعیلن مقاعیلن
وزن مصراع‌های «ب - ج» ناهسان است:
(الف) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن
(ب) مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن
(ج) مستفعلن مفاعیلن مستفعلن فعل (مفعول فاعلاتن مقاعیلن فاعلاتن)
وزن مصراع «د» هسان دولختی است: مستفعلن فاعلاتن مستفعلن فاعلاتن

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر)

۴۳- گزینه ۱

(سیدعلیررضا امیری)

بیت گزینه ۱ در وزن «مفعول مقاعیلن مقاعیلن فاعلاتن» سروده شده است (وزنی ناهسان) و قابل دسته‌بندی هجایی به‌صورت «مستفعلن مستفعلن مستفعلن» (وزنی هسان) نیز می‌باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «مفعول مقاعیلن مفعول مقاعیلن» (وزنی هسان) معادل است با وزن «مستفعلن مستفعلن مستفعلن» (وزنی هسان).
گزینه ۳: «مفعول مقاعیلن مقاعیلن» (وزنی ناهسان) معادل است با وزن «مستفعلن فاعلاتن مفعولن» (وزنی ناهسان).
گزینه ۴: «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن» (وزنی است هسان که قابلیت دسته‌بندی هجایی دوگانه را ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر)

۴۴- گزینه ۲

(محمدرضا مشهوریان)

خَلَّ اَوَّاتٍ اِدِلَ اَنیست اِجای اَصَحَّ اَبَّاتٍ اَلَّ اِیَّارَ اَدیو اِجَّ اِی
رَوَن اَرَاوَد اَفَّ اِشَّ اَبَّ اَرَا اِیْد
(- UU - / U - U - / -) = (مفتعلن فاعلاتن مفتعلن فع)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر)

۴۵- گزینه ۴

(مجتبی قرماری)

وزن بیت گزینه ۴ از پایه‌های آوایی هسان دولختی است: مقاعیلن فاعلاتن مقاعیلن فاعلاتن.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «مفعول فاعلاتن مقاعیلن فاعلاتن»
گزینه ۲: «مفتعلن فاعلاتن مفتعلن فع»
گزینه ۳: «مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن»

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر)

۴۶- گزینه ۲»

(سیدعلیررضا احمدی)

وزن این بیت «مفاعلاتن فاعلاتن مفاعلاتن فاعلن» می باشد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر)

۴۷- گزینه ۲»

(هومن نمازی)

اوزان سایر گزینه ها:

گزینه ۱» مفعول مفاعلاتن مفعولن.

گزینه ۳» مفعول مفاعیل فاعلاتن.

گزینه ۴» مفعول مفاعیل فاعلن.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر)

۴۸- گزینه ۴»

(رضا رفیعی)

وزن گزینه ۴» مفعول فاعلاتن مفاعیلن

وزن مصراع صورت سؤال و سایر گزینه ها: مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر)

۴۹- گزینه ۱»

(حسن اصنافی)

بررسی مفهوم ایات:

الف) شاعر در سوگ شهدا عناصر طبیعی (خورشید و ناهید و...) را هم غمگین و سوگوار می بیند.

ب) شاعر به راه انداختن جنگ را کاری غیرعقلانه می داند.

ج) شاعر آن قدر ارزش علم را والا می داند که گمان دارد هر کاری صرفاً از طریق علم و دانش است که ارزش واقعی خویش را می یابد.

د) اگر کاری را متناسب با اقتضای آن انجام ندهیم، در تعارض با علم و فرهنگ است. بیت مذکور به جنگ ستیزی و حتی ارزش علم آموزی دلالت ندارد، زیرا

صرفاً فردی را توصیف کرده که علم و فرهنگ ندارد و کارها را در وقت و اقتضای نامناسب انجام می دهد.

ه) توصیف ستم گذشته بر ایران، وطن شاعر، است. بیت اشاره به واقعه به توپ بستن مجلس در دوره قاجار دارد. بیت مستقیماً مفهوم جنگ ستیزی ندارد، اما

در فحوای کلام شاعر شاید بتوان چنین مفهومی را یافت.

و) بیشتر مفهوم جنگ طلبی دارد، نه جنگ ستیزی. شاعر می گوید مرد در میدان نبرد عیارش سنجیده می شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، ترکیبی)

۵۰- گزینه ۴»

(امین قرحاری)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه ۴» دست کشیدن عاشق از معشوق و روی برگرداندن از گوی دوست است.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه ۱» از همه گسستن و به یار پیوستن

گزینه ۲» گرفتار عشق نمی خواهد از بند عشق رهایی یابد.

گزینه ۳» بیت این گزینه با صورت سؤال تقابل مفهومی دارد و می گوید: مرغ دل ما مانند بادپاک کاغذی است که هرچقدر هم به آسمان پرواز کند باز ریسمان پایش به دست طفلی است و سرانجام به سمت او باز خواهد گشت.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفة ۳۷)

علوم و فنون ادبی (۱)

۵۱- گزینه ۲»

(عزیز الیاسی)

تقسیم بندی سبک های فرعی در سبک خراسانی از نظر «زمانی» است نه بر اساس جغرافیا.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات و سبک شناسی، صفة ۶۲)

۵۲- گزینه ۲»

(سعید پعفری)

به سربز: دو حرف اضافه برای یک متمم از ویژگی های سبک خراسانی است.

تشریح دیگر گزینه ها:

گزینه ۱» عاشق در این بیت به شنیدن سخن و وصف معشوق از سوی دیگران هم راضی است. این ویژگی نمی تواند مربوط به معشوق زمینی باشد که از ویژگی های سبک خراسانی است. بیت از مثنوی معنوی مولانا است.

گزینه ۳» جانبازی در راه عشق و متعالی بودن مقام معشوق در سبک خراسانی کمتر دیده می شود و با مشخصات معشوق زمینی در این سبک مطابقت ندارد.

گزینه ۴» کاربرد فراوان لغات عربی و رواج اصطلاحات عرفانی در این بیت، آن را از اشعار سبک خراسانی دور می کند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک شناسی، صفت های ۶۲ و ۶۳)

۵۳- گزینه ۱»

(سیدعلیررضا احمدی)

تشبیه بلیغ: «شاعر شوق»

موازنه: کلمات مصراع ها به ترتیب با هم، هم وزن هستند.

واژه آرای: تکرار «و»

(علوم و فنون ادبی (۱)، بیان و بدیع)

گزینه «۴»

ما	شک	و	از	ک	شا	ک
-	-	U	-	U	-	U

ش	دو	ران	ن	می	ک	نیم
U	-	-	U	-	U	-

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر)

گزینه «۳»

(مقتبی قرعاری)

تقطیع هجایی مصراع گزینه «۳» عبارت است از:

ب	خَن	د	ف	ت	ک	س	دی
U	-	U	-	U	U	-	-
س	خَن	د	را	ز	م	کَن	
U	-	U	-	U	U	-	

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر)

گزینه «۲»

(سیدعلیرضا احمدی)

هجابندی مذکور، مربوط به بیت «مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن» یا «مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل» است.

پرسش سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مفعول مفاعیل مفاعیل فاعلن، یا مستفعلن مستفعلن مستفعلن
گزینه «۳»: مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن یا مستفعلن فاعلن مستفعلن
فعلولن

گزینه «۴»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر)

گزینه «۳»

(مقتبی قرعاری)

مفهوم کلی و مشترک بیت صورت سؤال و گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» به «عاقبت در گمنامی، پرهیز از خودنمایی و عاقبت وخیم جلوه‌گری» اشاره دارد، درحالی‌که بیت گزینه «۳» به «اعتقاد به رستاخیز» اشاره دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۷۸)

گزینه «۱»

(امیرحسین اشتری)

مفهوم ابیات مشترک:

خداوند در تمام پدیده‌های جهان تجلی یافته است و به همین دلیل همواره آشکار، پیدا و در مقابل چشم است.

تشریح سایر ابیات:

الف) ازلی بودن عشق

د) مدح شاه

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۷۱)

گزینه «۲»

(رضا رنجیری)

مهره	ان	برد	مار	اگر	بگذار
غنیچه	توان	چید	خار	اگر	بگذار

زمین	گلشن	از	پایه	تخت	توست
زمان	روشن	از	مایه	بخت	توست

به	بالای	لیوان	او	راغ	نیست
به	پهنای	میدان	او	باغ	نیست

هم	از	گوهر	گنبد	هم	ز	اخر
هم	از	منظر	سوده	هم	ز	مخبر

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع)

گزینه «۴»

(سیدعلیرضا احمدی)

در گزینه «۴» تقابل سجع‌های متوازن در دو مصراع، موازنه ساخته است و در سایر ابیات، ترصیع مشهود است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع)

گزینه «۳»

(رضا رنجیری)

نا	دا	ن	مَر	ن	یا	یَد
-	-	U	-	U	-	-

بی	شَم	ع	جَب	چ	دا	ری
-	-	U	-	U	-	-

پرسش سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»:

دی	شَب	چ	را	غ	دی	د
-	-	U	-	U	-	U

ی	من	تا	س	بی	د	سوخت
U	-	-	U	-	U	-

گزینه «۲»:

در	چس	ت	جو	ی	ام	ل
-	-	U	-	U	-	U

د	لی	م	ر	ما	م	دشت
U	-	-	U	-	U	-

جامعه‌شناسی (۲)

۶۱- گزینه ۲»

(رأیا امیری)

الف) پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار

ب) به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری

ج) استعمار و ادغام جوامع در نظام نوین جهانی

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۵۷ و ۶۴)

۶۲- گزینه ۱»

(یاسین ساعدی)

- برای مقاومت در برابر سیاست جهانی سازی اقتصادی قدرت‌های برتر اروپایی و آمریکایی پیمان‌هایی از قبیل جنس عدم تعهد، اتحادیه عرب، سازمان کنفرانس اسلامی و ... بین دولت‌ها شکل گرفته است؛

- تک محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمارزده قدرت چانه‌زنی در اقتصاد جهانی را از آنان می‌گیرد و این پدیده موجب وابستگی اقتصادی آن‌ها به کشورهای استعمارگر می‌شود.

- به دلیل وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به کشورهای استعمارگر، مبادلات تجاری در سطح جهانی نامتعادل می‌شود و انتقال ثروت به طرف کشورهای غربی ادامه پیدا می‌کند.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۶۵، ۶۶ و ۶۹)

۶۳- گزینه ۴»

(رشته امینی)

تشریح سیر امپراتوری رسانه:

در گذشته، جوامع از طریق تجارت، مهاجرت، جنگ و... با یکدیگر مواجهه داشته‌اند. این برخوردها سبب انتقال و اشاعه فرهنگ‌ها می‌شده و مبادلات فرهنگی از این طریق شکل می‌گرفته‌اند. برخورد استعماری غرب، جوامع غیرغربی را از نظر اقتصادی و سیاسی در موضع ضعف قرار داد. این پدیده اغلب نوعی خودباختگی فرهنگی نیز در آن جوامع ایجاد کرد. خودباختگی فرهنگی سبب می‌شود جامعه، حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست بدهد و در نتیجه، عناصر فرهنگ دیگر را بدون تحقیق و گزینش و به گونه‌ای تقلیدی، فرا گیرد. در شرایطی که جوامع غیرغربی، مدیریت خود را در گزینش عناصر مناسب فرهنگ غربی از دست می‌دهند، غرب مدیریت انتقال فرهنگ خود را در چارچوب اهداف اقتصادی و سیاسی موردنظر به دست می‌گیرد. صنعت ارتباطات، ابزار تازه‌ای است که به جهان غرب در این مدیریت یاری می‌رساند. توسعه صنعت ارتباطات، فاصله‌های زمانی و مکانی را کوتاه و جهان را کوچک کرده و آن را به صورت دهکده‌ای واحد درآورده است.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه ۷۰)

۶۴- گزینه ۲»

(قاسم رضائیان)

سوسیالیسم و کمونیسم - در مقابل فردگرایی لیبرال - دو رویکرد جامعه‌گرا هستند.

سوسیالیسم به مالکیت خصوصی معتقد است ولی برخلاف سرمایه‌داری آن را مطلق نمی‌داند ولی کمونیسم به مالکیت خصوصی قائل نیست.

لیبرالیسم اولیه (لیبرالیسم قرن‌های هجدهم و نوزدهم) بیشتر رویکردی فردی و اقتصادی داشت، به حمایت و دستگیری از فقرا قائل نبود و پیامدهای زیر را به دنبال آورد:

روابط اجتماعی ارباب - رعیتی را در هم ریخت. کشاورزان را از بردگی رها کرد، به آن‌ها اجازه داد که مهاجرت کنند، درباره شیوه زندگی خود تصمیم بگیرند، موانع پیشین مانند غیرقابل فروش بودن زمین را از پیش پای صاحبان ثروت برداشت و کشاورزان را به کارگرانی تبدیل کرد که سرمایه وجود خود را به صاحبان ثروت و صنعت (سرمایه‌داران) می‌فروختند. سرمایه‌داران، آزادانه به بهره‌کشی از کارگران پرداختند. کارگران، بردگان جدیدی بودند که ظاهراً از همه قید و بندهای پیشین آزاد شده بودند.

(پایه‌شناسی (۲)، دانش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۶ و ۷۹)

۶۵- گزینه ۳»

(کتاب آبی پنهانی)

عالتوس معتقد بود کسانی که در فقر متولد می‌شوند حق حیات ندارند. او در این باره گفته بود: کسی که در دنیای از قبل تملک‌شده به دنیا بیاید و نتواند قدرت خود را از والدینش بگیرد و اگر جامعه خواهان کار او نباشد، هیچ حقی برای دریافت کمترین غذا یا چون و چرا درباره موقعیت خود ندارد، هر سیر سفره گسترده طبیعت جایی برای او وجود ندارد و طبیعت حکم به رفتن او می‌دهد و این حکم را اجرا می‌کند.

ریکاردو مخالف دخالت دولت در اقتصاد بود و حتی افزایش دستمزد کارگران و رفاه حال آن‌ها را موجب افزایش تولید نسل آن‌ها و پیدایش مشکلات جدیدی می‌دانست و معتقد بود که اگر حکومتگران ما بگذارند سرمایه پرسودترین راه خود را دنبال کند و کالاها قیمت مناسب خود را داشته باشند، استعداد و تلاش به پاداش طبیعی خود برسد و بلاهت و حماقت مجازات طبیعی خود را ببیند، پیشرفت کشور به بهترین وجه تأمین خواهد شد.

(پایه‌شناسی (۲)، دانش‌های جهانی، صفحه ۷۷)

جامعه‌شناسی (۱)

۶۶- گزینه ۴»

(رأیا امیری)

تشریح موارد نادرست:

- جوامع مختلف با ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی آن‌ها را به قلمرو آرمانی وارد می‌کنند.

- واقعیت‌های هر جهان اجتماعی را می‌توان در پرتو آرمان‌های آن ارزیابی کرد.

(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۵۷ و ۶۱)

روان‌شناسی

۷۱- گزینه ۴

(مفرد صبیبی)

بررسی عبارت‌های موجود در گزینه‌ها:

عبارت گزینه ۱: «محرومیت حسی به دلیل آزاددهنده بودن آن، نوعی شکنجه تلقی می‌شود و تحمل آن بسیار دشوار است».

عبارت گزینه ۲: «محرك هر چیزی است که گیرنده‌های حسی را تحریک می‌کند».

عبارت گزینه ۳: «همچنان‌که محرومیت حسی آزاددهنده است، درگیری حواس مختلف با محرک‌های متنوع و مطلوب لذت‌بخش است».

عبارت گزینه ۴: «اگر نقص در یک گیرنده باعث شود که گیرنده دیگری تقویت شود، به آن جبران حسی می‌گوییم».

(روان‌شناسی، اساس، توبه، ازرک، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۷۲- گزینه ۳

(مفرد رفا توکلی)

عبارت «الف»: وقتی موضوع مورد توجه همیشه به صورت یکنواخت ارائه شود، فرد به آن موضوع عادت می‌کند؛ در نتیجه، ابعاد جدید آن را در نمی‌یابد ایجاد تغییراتی در محرک یک راه برای جلوگیری از این امر است. عبارت «ب»: خوگیری شامل عادت کردن به محرک خاص است به نحوی که به تدریج کمتر و کمتر به آن محرک می‌پردازیم.

عبارت «ج»: آماده‌سازی، زمانی اتفاق می‌افتد که شناخت محرک معینی تحت تأثیر ارائه پیشین همان محرک یا محرک شبیه آن قرار می‌گیرد.

عبارت «د»: موضوع مورد توجه اگر به لحاظ معنایی، شرایط متنوع و جذابی داشته باشد، عادت را از بین می‌برد. برخی محرک‌ها دارای تغییرات درونی بیشتری نسبت به بقیه هستند.

عبارت «ه»: تازگی موضوع ارائه شده، تمرکز ایجاد می‌کند. اگر محرک مورد نظر به دفعات متعدد ارائه شود، خوگیری شکل می‌گیرد.

(روان‌شناسی، اساس، توبه، ازرک، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

۷۳- گزینه ۱

(مفرد صبیبی)

بررسی نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: این که سگ گله باید مراقب باشد تا هر وقت گرگ آمد، چوپان را خبردار کند، اشاره به گوش‌به‌زنگی دارد، نه ردیابی درست علامت.

گزینه ۳: این که نگهبان اداره، بدون این که هویت مجرم را بررسی کند، اجازه دهد او وارد اداره شود، اشاره به از دست دادن محرک هدف دارد، نه رد درست.

گزینه ۴: انتظار تازنین برای سبز شدن چراغ، مصداق گوش‌به‌زنگی است، نه جست‌وجو.

(روان‌شناسی، اساس، توبه، ازرک، صفحه‌های ۷۷ و ۷۹)

۷۴- گزینه ۱

(مفرد رفا توکلی)

عبارت اول: هرچه آگاهی شما بیشتر باشد، نوع توجه هم ارادی‌تر خواهد بود. ناآگاهی از عواملی همچون تعداد دکمه‌ها یا پله‌های ساختمان ناشی از آگاهی ناقص ما است.

عبارت دوم: برای حفظ توجه و ایجاد تمرکز، باید از انجام فعالیت در ساعت‌های طولانی پرهیز کرد. بهتر است هر از چند گاهی بعد از مطالعه استراحت کنید.

(یاسین سعیدی)

۶۷- گزینه ۲

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: درست - نادرست: بخشی از هویت آگاهانه است؛ یعنی آن را می‌شناسیم یا دیگران به آن پی می‌برند و برایمان بازگو می‌کنند. بخش دیگر برای ما پنهان است و آن را نمی‌شناسیم - درست

گزینه ۲: درست - درست - درست

گزینه ۳: نادرست: عبارت «در شرایط اقلیمی متفاوت شیوه زندگی اجتماعی مردم متفاوت است» مربوط به تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی است - درست - درست

گزینه ۴: نادرست: آنچه در پاسخ به پرسش «کیستی؟» گفته می‌شود و شخص با آن از اشیا و افراد دیگر متمایز می‌گردد، هویت فرد را تشکیل می‌دهد - نادرست: جهان اجتماعی با نوع خاصی از هویت اخلاقی افراد سازگار است و زمینه پیدایش و رشد همان هویت را فراهم می‌آورد - درست

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۶۷ و ۷۷)

۶۸- گزینه ۲

(زینب آذری)

- جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی در بازتولید هویت اجتماعی نقش دارند.

- در جهان اسلام امر به معروف و نهی از منکر در فرایندهای جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی نقش مهمی دارد و دارای آثار فردی و اجتماعی بسیار است.

- اقناع: روشی که به واسطه آن فرهنگ در افراد درونی می‌شود (افراد فرهنگ را می‌پذیرند و مطابق آن عمل می‌کنند). هر چه قدرت اقتناع فرهنگی بیشتر باشد افراد بیشتر مطابق فرهنگ عمل می‌کنند.

- در روش‌های تبلیغ و اقناع فرهنگ در افراد درونی می‌شود.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

۶۹- گزینه ۳

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

- کارمند بودن: اکتسابی است چون فرد در پدید آمدن آن اثرگذار است. اجتماعی است چون فرد بدون حضور در اجتماع نمی‌تواند آن خصوصیات را داشته باشد. متغیر و قابل تغییر است.

- ایرانی بودن: انتسابی است چون انسان در پیدایش و تداوم آن تأثیری ندارد. اجتماعی است. ثابت است.

- وقت‌شناس بودن: اکتسابی، فردی و متغیر است.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

۷۰- گزینه ۴

(قافه رفاپیان)

- جامعه علاوه بر جامعه‌پذیری می‌تواند با تبلیغ و اقناع، تشویق و پاداش و تنبیه و مجازات به کنترل اجتماعی بپردازد.

- فرد با آموزش‌های اساسی و ماندگاری که در خانواده می‌بیند، اولین و مهم‌ترین آشنایی‌ها را با جهانی که در آن متولد شده است، پیدا می‌کند.

- تشویق و تنبیه توسط عموم افراد جامعه مربوط به شیوه غیررسمی تشویق و تنبیه است.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۰ و ۸۳)

پرسش سابع گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در خطای حذف کردن یا فراموشی، فرد بخش‌هایی از اطلاعات حافظه را فراموش می‌کند.

گزینه «۲»: برخی افراد در یادآوری اطلاعات گذشته، به تحریف خاطره‌ها یا افسانه‌هایی روی می‌آورند. این موارد نمونه‌ای از خطای اضافه کردن است.

گزینه «۴»: یکی از رایج‌ترین خطاهای اضافه کردن، بازشناسی یا یادآوری غیرواقعی رویدادهای اتفاقی نیستاده است.

(روان‌شناسی، حافظه و عمل فراموشی، صفحه ۹۹)

۷۹- گزینه «۲»

(هانا احمدزاده)

برای شکل‌گیری حافظه قوی باید توجه خود را بر اطلاعات متمرکز کنیم و به آنها توجه دقیق داشته باشیم. از انتخاب هم‌زمان چند ماده اطلاعاتی باید پرهیز کرد. وقتی هم‌زمان چند موضوع را به حافظه می‌سپاریم (نگاه کردن به تلویزیون، مطالعه دروس و...)، حاصل آن شکل‌گیری حافظه‌های ضعیف از این موضوعات است.

گزینه «۱»: به ساماندهی مطالب توجه دارد یعنی نظم بخشیدن و طبقه‌بندی اطلاعات موجود در حافظه؛ در ساماندهی اطلاعات باید یک سلسله مراتب از ماده‌های اطلاعاتی مربوط به هم تشکیل داد که این گزینه با عبارت مورد نظر ارتباطی ندارد.

در گزینه «۳»: مطلب بیان‌شده به مفهوم «کاهش اثر تداخل» اشاره می‌کند و به این معناست که باید یادگیری عمیق داشته باشید. در مطالعه عمیق باید یادگیری واژگان هر درس همراه با یادگیری مفاهیم و معانی آنها باشد زیرا یادگیری سطحی مطالب موجب تداخل اطلاعات می‌شود. علاوه بر آن یادگیری معنایی عامل تداخل اطلاعات نیست.

گزینه «۴»: به رمزگردانی معنادار می‌پردازد به این معنا که اطلاعات را به رمزهای معنادار تبدیل کنیم و از معانی مختلف برای به حافظه سپردن استفاده کنیم تا مطالب دیرتر فراموش شوند.

(روان‌شناسی، حافظه و عمل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۶)

۸۰- گزینه «۲»

(هانا احمدزاده)

در موقعیت اول دانش آموز بلافاصله و بدون استراحت به سراغ یادگیری مطالب جدید رفته است و در جلسه امتحان مطالب دو درس را باهم اشتباه گرفته است، یعنی یادگیری دو درس با تداخل مواجه شده است؛ به طوریکه یادگیری مطالب درس جدید مانع از آن شده که مطالب درس تاریخ را به خوبی یاد بگیرد موقعیت اول به تداخل اطلاعات اشاره دارد؛ پس گزینه‌های «۱» و «۳» حذف می‌شوند.

موقعیت دوم به این می‌پردازد که استفاده طولانی مدت از مسیر یاب‌ها حافظه را تضعیف می‌کند و فردی که به صورت مکرر از نرم‌افزارهای مسیر یاب استفاده می‌کند قادر به انجام تکالیف ساده، بدون مسیر یاب نخواهد بود و این موقعیت مطابق متن کتاب درسی به استفاده بیش از حد از فناوری اشاره دارد. در نتیجه گزینه «۳» رد می‌شود.

موقعیت سوم علاقه دانش آموز به درس تاریخ را مطرح می‌کند که رویدادهای تاریخی و اسامی مختلف را بهتر از نظریه‌های جامعه‌شناسی به یاد می‌آورد. یکی از علل‌های آن دخالت عوامل عاطفی است و دانش آموز به دلیل علاقه‌اش به درس تاریخ مطالب آن را بهتر رمزگردانی، اندوختن و بازیابی می‌کند و مطالبش را دیرتر فراموش می‌کند؛ پس گزینه‌های «۱» و «۴» نیز رد می‌شوند.

(روان‌شناسی، حافظه و عمل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۶)

عبارت سوم: برآورد دقیق حداکثر مدت زمان مفید برای ایجاد توجه مستمر، به ویژگی‌های شخصی و دشواری تکلیف مورد نظر بستگی دارد.

عبارت چهارم: انجام دادن چند تکلیف هم‌زمان، کارایی توجه را کاهش می‌دهد. (روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

۷۵- گزینه «۲»

(مهدیرضا نوکلی)

توجه	شنیدن صداهایی در محیط که بقیه نمی‌شنوند.
خطای ادراکی	عدم تطابق احساس و ادراک
خطای شناختی	تکرار خطای ادراکی و شدیدتر از خطای ادراکی
اصل میجاورت	ادراک واحد از اجزای کنار هم قرار گرفته

نکته: قسمت «ج» تمام گزینه‌ها درست است.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۸۱ و ۸۵)

۷۶- گزینه «۴»

(مهدیرضا نوکلی)

عبارت‌های «ب» و «ت»: حافظه رویدادی هستند، زیرا پیانگر اتفاقات و خاطرات شخصی هستند.

نکته: رویداد تاریخی اگر از زبان کسی بیان شود که در آن رویداد حاضر بوده، پیانگر حافظه رویدادی است و اگر به شکل کلی و از زبان افراد دیگر بیان شود، پیانگر حافظه معنایی است.

«الف»، «پ» و «ث»: حافظه معنایی هستند؛ زیرا پیانگر دانش و اطلاعات عمومی فرد است.

(روان‌شناسی، حافظه و عمل فراموشی، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۷۷- گزینه «۳»

(مهدیرضا نوکلی)

الف: علی آنچه را که متوجه شده است ندیده است، بلکه آن را شنیده است. پس رمزگردانی او از نوع شنیداری است.

ب: کودکان به صورت جزبه‌جزه اطلاعات را رمزگردانی می‌کنند، در حالی که بزرگسالان به صورت کلی و خلاصه رمزگردانی می‌کنند. رمزگردانی جزبه‌جزه شامل جزئیات یک موضوع یا رویداد است. در حالی که رمزگردانی کلی در برگزیدن خلاصه موضوع است. در رمزگردانی جزبه‌جزه، امکان خطای بیشتری وجود دارد.

ج: وقتی به احسان نشانه داده می‌شود، اطلاعات را به خاطر می‌آورد، پس معلوم می‌شود که احسان اطلاعات را به خاطر سپرده و نگهداری کرده است ولی در بازیابی دچار مشکل شده است.

د: در این عبارت با رمزگردانی چند حسی مواجه هستیم نه با رمزگردانی معنایی، اگر رمزگردانی هم شنیداری باشد و هم دیداری دلیل نمی‌شود که رمزگردانی ما معنایی باشد.

نکته: رمزگردانی معنایی پایدارتر از رمزگردانی شنیداری و دیداری است. به خاطر سپردن شماره فقط با شنیدن آن از زبان معلم- رمزگردانی شنیداری، به خاطر سپردن شماره با دیدن آن روی تخته- رمزگردانی دیداری، به خاطر سپردن شماره با ربط دادن آن به سال یک واقعه تاریخی- رمزگردانی معنایی (روان‌شناسی، حافظه و عمل فراموشی، صفحه‌های ۹۱ و ۹۶)

۷۸- گزینه «۳»

(مهدیرضا نوکلی)

فاطمه هنگام خواندن آهنگ، عبارت‌هایی را که نیاموخته است با اطلاعاتی که در حافظه‌اش ثبت شده، پر می‌کند؛ پس خطای حافظه او از نوع خطای اضافه کردن است.

عربی زبان قرآن (۲)

۸۱- گزینه «۴»

(معمودها فاندراعتی - امصقوان)

«أنزل» (فعل ماضی): فرو فرستاد (رد گزینه‌های «۱» و «۳») / «سکینه» آرامش، آرامش خود (رد گزینه‌های «۱» و «۲») / «علی رسول» بر رسول خود، بر رسولش، بر فرستاده‌اش (رد گزینه «۲») / «علی المؤمنین» بر مؤمنان

نکته مهم درسی:

در ترجمه فعل، به صیغه و نوع فعل دقت کنید.

(ترجمه)

۸۲- گزینه «۴»

(معمود یادبرین - یاسوج)

«فی يوم من الأيام» در روزی از روزها (رد گزینه «۳») / «رايت سنجاباً یقفز» سنجابی را دیدم که می‌پرید (رد گزینه‌های «۱» و «۳») / «من شجرة إلى شجرة أخرى» از درختی به درختی دیگر (رد گزینه «۲») / «کانت» بود / «شجرة» الشجرة: آن درخت / «امام پیشا» روبه‌روی خانه ما (رد گزینه «۱»)

نکته مهم درسی:

هرگاه اسمی بار اول به‌صورت نکره و بار دوم همراه با «ال» بیاید، می‌توانیم حرف «ال» را به‌صورت «آن» این ترجمه کنیم؛ مثال: «شجرة» الشجرة: آن درخت

(ترجمه)

۸۳- گزینه «۲»

(امیرفسین شکری)

«هذه المعالم الخلابة» این مناظر جذاب (رد گزینه «۳») / «فی الطبيعة» در طبیعت (رد گزینه «۱») / «تظهر» آشکار می‌کنند، نشان می‌دهند / «قدرة الله العظيمة» قدرت عظیم خداوند (رد گزینه «۱») دقت کنید «العظيمة» صفت برای «قدرة» است. / «الذي» کسی که، آن که / «خلق الأرض» زمین را آفرید (خلق کرد) / «ما فيها» هر آنچه در آن هست (رد گزینه «۲») / «بجمال» با زیبایی (رد گزینه «۳») جا به جا ترجمه شده است + رد گزینه «۳» / «لا تتركه أحد» کسی آن را تکار نمی‌کند (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه)

۸۴- گزینه «۳»

تشریح سایر گزینه‌ها:

(ولی بری - ابهر)

گزینه «۱» «یحکی» فعل مضارع مجهول است و باید به‌صورت «حکایت می‌شود» ترجمه گردد.

گزینه «۲» «أنفذوا» (با توجه به حرکت کسره روی عین الفعل) فعل امر مخاطب است (تجات دهید)، ضمن اینکه «یکاذ» هم مضارع است به معنای «تزدیک است» نه «تزدیک بود»!

گزینه «۴» «لک» (برای تو) ترجمه نشده است، «حتماً» نیز در ترجمه اضافی است و در عبارت عربی نیامده است.

(ترجمه)

۸۵- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

«فرهنگ لغتی» (اسم نکره): معجماً (رد گزینه‌های «۳» و «۴») / «معرفی کنی» تعریف (رد گزینه «۲») / «بیشتر» اکثر (رد گزینه‌های «۲» و «۴») / «اصطلاحات فرهنگی» (ترکیب وصفی معرفه): المصطلحات الثقافية (رد گزینه‌های «۳» و «۴») / «در بر بگیرد» یتحوی (رد گزینه «۲»)

(ترجمه)

۸۶- گزینه «۴»

(مصطفی قریبی‌قردر)

مفهوم حدیث صورت سؤال: اگر چیزی را در دل پنهان کنید، آن در لغزش زبان و ظاهر شما آشکار می‌شود.

در ابیات گزینه‌های «۱» تا «۳»، به پنهان کردن یک موضوع و آشکار شدن آن در اعضای ظاهری بدن اشاره شده است.

بیت گزینه «۴» اشاره به پنهان کردن چیزی ندارد و مفهوم آن، کنترل زبان و دوری از سخن زیاد و بیهوده است.

(معمود)

۸۷- گزینه «۳»

(معمودها سوری - نهاوند)

«ارتفع» فعل ماضی از باب افتعال و «لَمْ يَلْتَفِتُوا» فعل مضارع مجزوم از باب افتعال است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱» «سامحینی» (م) صحیح است، زیرا فعل امر از باب مفاعلة است. همچنین با توجه به «أنت» در آخر عبارت «لک» درست است.

گزینه «۲» «المعارضة» (ن) صحیح است، زیرا مصدر باب مفاعلة است.

گزینه «۴» «مَنْظَمَة» (ظ) به معنی «سازمان» صحیح است. همچنین «العالمی» به معنی «جهانی» صحیح است.

(غیظ فرکات)

۸۸- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای - با تقیر)

«وحیداً» در این گزینه به معنای «تنها» و اسم نکره می‌باشد؛ معنای عبارت: «دستم برای دیدن یکی از نزدیکانش تنها (به تنهایی) به خانه برگشت»

در سایر گزینه‌ها، «الله»، «قابوس» و «سعیداً» اسم خاص (عَلَم) هستند.

(قواعد اسم)

۸۹- گزینه «۴»

(آلهم‌ان عبداللہی - کوهرشت)

فقط در گزینه «۴» جمله وصفیه داریم. فعل «یشرح» جمله وصفیه برای توضیح اسم نکره «مَعْلَمًا» است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

در گزینه «۱»، «ینجح» جواب شرط است.

در گزینه «۲»، «یقرأ» خبر «کان» است.

در گزینه «۳»، فعل «جلس» از نظر معنایی، ارتباطی با اسم نکره قبلش ندارد.

(قواعد اسم)

۹۰- گزینه «۳»

(امیرمعد علی مرتضوی)

صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن فعل از مصدر «إدراك» درک کردن» معنای ماضی استمراری (استمرار در گذشته) بدهد؛ در گزینه «۳»،

«جالت» فعل ماضی است و «تدرک» فعل مضارعی است که به عنوان جمله وصفیه آمده است. می‌دانیم اگر جمله وصفیه مضارع باشد اما قبلش

یک فعل ماضی آمده باشد، فعل مضارع معنای «ماضی استمراری» می‌دهد، بنابراین «تدرک» در این‌جا معنای ماضی استمراری می‌دهد. (ترجمه عبارت:

من در روزهای جنگ با دوستی هم‌نشینی کردم که درد مرا درک می‌کرد).

(قواعد اسم)

عربی زبان قرآن (۳)

۹۱- گزینه «۴»

(معمور یاربرین - یاسوج)

«إِنَّا» همانا ما، قطعاً ما، بی گمان ما ... (در اول جمله باید بیاید ← رد
گزینه «۳» / «جَعَلْنَا قُرْآنًا عَرَبِيًّا» قرآن را به زبان عربی قرار دادیم (رد
گزینه «۱» / «أَعْلَمُكُمْ» امید است شما (رد گزینه «۲» / «مَعْقُولُونَ»
ببیندیشید، خردورزی کنید

(ترجمه، براساس امتحان نهایی فرورد ۱۴۰۴)

۹۲- گزینه «۱»

(رقبا راشدنیا)

«كُلُّ النَّاسِ سَوَاءٌ» همه مردم برابرند (رد گزینه‌های «۲» و «۴» / «أَتَقَاهُمْ
أَحْسَنَهُمْ» با تقواترین (پرهیزکارترین) آن‌ها بهترین آنان هستند (رد گزینه
«۲» / «لَيَجْعَلَنَّ يَفْتَخِرُونَ بِسَبِّهِمْ» نادانان به تسبیحان افتخار می کنند (رد
گزینه «۳» و «۴»)

در گزینه «۴» کلمه «همیشه» اضافی است و معادلی در عبارت عربی ندارد.
(ترجمه)

۹۳- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کلکور انسانی ۹۸)

«مَا» (اسم موصول): آنچه که، چیزی که (رد گزینه‌های «۲» و «۳» / «صَبْرًا»
صبر ما (رد گزینه «۳» / «لَا طَاقَةَ لَنَا بِهَا» (لای تمی جنس) هیچ توانی
برای آن‌ها نداریم (رد سایر گزینه‌ها)

تکات مهم درسی:

در ترجمه «لای تمی جنس معمولاً از «هیچ ... نیست» استفاده می کنیم.
(ترجمه)

۹۴- گزینه «۲»

(معمور یاربرین - یاسوج)

«إِنْ» به معنای «قطعاً، همانا، بی شک ...» از حروف مشبّهة بالفعل است و باید
دقت شود که در ترجمه، در ابتدای جمله بیاید.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱» «كَانَ» به معنای «گویی، مانند» از حروف مشبّهة بالفعل است که
در این عبارت به معنای «گویی» آمده است.

گزینه «۳» «إِنْ» به معنای «قطعاً، همانا، بی گمان ...» از حروف مشبّهة بالفعل
است و باید دقت شود که در ترجمه، اول جمله بیاید، نه وسط آن!

گزینه «۴» «لَعَلَّ» از حروف مشبّهة بالفعل به معنای «شاید، امید است»
می باشد. (یا «لیت» کاش» لشته نگینید)

(ترجمه)

۹۵- گزینه «۴»

(معمور یاربرین - یاسوج)

«بیلید افتخار کند» (لای تمی نهی) لا یفخر، لا یفتخر (رد گزینه‌های «۱» و
«۲» / «به چیزی» بما / «هیچ ارزشی ندارد» لا قیمة له (رد سایر گزینه‌ها) /
«زرد خدا» غند الله (رد گزینه «۲» / «افتخار» الفخر / «فقط» إنما (رد
گزینه‌های «۱» و «۳» / «خردی استوار» عقل ثابت (رد گزینه‌های «۱» و «۲»)

تکات مهم درسی:

۱) «لای تمی جنس بر سر اسم می آید، وجود چیزی را به صورت کامل نفی
می کند و به معنای «هیچ ... نیست» می باشد.

۲) فراموش نکند که بعد از «لای تمی جنس، اسمی می آید که نه «ال»
دارد و نه «تنوین» و حرکت آخر آن، فتحه است؛

مثال: «لا قیمة له» هیچ ارزشی ندارد.

(ترجمه)

۹۶- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کلکور قاج از کشور انسانی ۱۴۰۳ نوبت دوم تیرماه)

ترجمه عبارت صورت سؤال: هیچ خبری در سخنی نیست، مگر اینکه همراه
با عمل باشد!

منظور از عبارت صورت سؤال این است که کار و عمل، از حرف و گفتار
مهم تر است. در گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» اهمیت کار نسبت به گفتار
واضح است، اما گزینه «۲» مفهوم دیگری دارد، در این گزینه بر راستگویی و
درستکاری تأکید شده است.

(معمور)

۹۷- گزینه «۱»

(مصطفی قدیمی فرد)

«أَنْ» به صورت «أَنَّ» (با فتح همزه) صحیح است. (میان دو عبارت، برای
ایجاد ارتباط، از «أَنَّ» به معنی «که» استفاده می کنیم)؛ همچنین «العالم»
باید به صورت «العالم» نوشته شود، زیرا به معنای «دنیا، جهان» است.

(قبض مرکبات)

۹۸- گزینه «۳»

(معمور یاربرین - یاسوج)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱» «كَسُولًا» نادرست است و باید به جای آن، «كَسُولٌ» بیاید؛ زیرا
نقش خبر حرف مشبّهة بالفعل را دارد و از نظر اعراب، مرفوع به ضمه است.

گزینه «۲» «مَشَاغِبَةً» نادرست است و باید به جای آن، «مَشَاغِبَةٌ» بیاید؛ زیرا
خبر حرف مشبّهة بالفعل و از نظر اعراب، مرفوع به ضمه است.

گزینه «۴» «أَسْتَانٌ» نادرست است و باید به جای آن، «أَسْتَانٌ» بیاید؛ زیرا
اسم حرف مشبّهة بالفعل و از نظر اعراب، منصوب به فتحه است.

(مراقب باشید «أَسْتَان» جمع مكثر «سَنَ» است و مثنی نیست!)

تکات مهم درسی:

- اسم حرف مشبّهة بالفعل از نظر اعراب، همواره منصوب است.

- خبر حرف مشبّهة بالفعل از نظر اعراب، همواره مرفوع است.

(انواع وعلات)

۹۹- گزینه «۲»

(علی مصسن زنده)

«لَعَلَّ» از حروف مشبّهة بالفعل، به معنی «امید است، شاید» غالباً برای بیان
امید و رجاء استفاده می شود.

(انواع وعلات)

۱۰۰- گزینه «۲»

(معمور یاربرین - یاسوج)

صورت سؤال، حرف «لا» را می خواهد که اعراب کلمه بعد از خودش را تغییر
داده باشد. از بین انواع «لا»، «لای تمی» و «لای نفی جنس» اعراب کلمه بعد
از خود را تغییر می دهند، پس پاسخ سؤال، گزینه‌ای است که یکی از این دو
نوع «لا» را داشته باشد. در گزینه «۲»، «لا خیة» از نوع نفی جنس است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱» «لا» در این گزینه از نوع نفی است و تغییری در اعراب کلمه بعد
از خود نداده است. (یادتان باشد که «لا» بعد از «أَنْ» حتماً از نوع نفی است.)

گزینه «۳» «لا» در این گزینه، با توجه به تغییر نکردن اعراب فعل «یشعر»، از
نوع نفی است.

گزینه «۴» «لا» در اعراب فعل «ترفع» تغییری ایجاد نکرده است، پس «لا» از
نوع نفی است.

(انواع وعلات)

عربی زبان قرآن (۱)

۱۰۱- گزینۀ «۳»

(کتاب آبی پنهانی)

«عَلِمَ» بدان (رد گزینۀ های «۲ و ۴» / «أَنْ رَنَك» که پروردگار / «يُطْلَبُ» مِنْ النَّاسِ از مردم می‌خواهد (رد گزینۀ های «۲ و ۴» / «أَنْ يُسِيرُوا فِي الْأَرْضِ» که در زمین بگردند (رد گزینۀ های «۱ و ۲» / «وَيُظْهِرُوا» و نگاه کنند (رد گزینۀ های «۱ و ۲» / «أَخْسَنَ» نیکو کرد (رد گزینۀ های «۱ و ۴» / «خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ» خلقت هر چیزی را (رد گزینۀ «۴»)

(ترجمه)

۱۰۲- گزینۀ «۲»

(کافم غلامی)

«جَهَنَّمَ» مِنْ رَا مَجْهَزُ كُن (رد گزینۀ های «۱ و ۳» / «تَفَرَّحَ» شاد می‌کند ← از باب تفعیل است پس به شکل متعدی ترجمه می‌شود. (رد گزینۀ های «۱ و ۳» / «قَلْبِي» دلم (رد گزینۀ «۴» / «تَفَعَّلِي» به من سود می‌رساند (رد گزینۀ های «۱ و ۳» / «مَجَالَسَ» هم‌نشینی کردن (رد گزینۀ های «۳ و ۴» / «هَوَّلَا» اینان (رد گزینۀ های «۱ و ۴» / «مَنْ أَنْعَمَ» از نعمت‌های تو هستند (رد گزینۀ های «۳ و ۴»)

(ترجمه)

۱۰۳- گزینۀ «۳»

(معمدرضا سوری - نهاوند)

«إِنْ» هَمَانَا، يَفِينَا (ترجمۀ آن الزامی نیست) / «المصايح أَلِيَّ» چراغ‌هایی که / «يَنْبَغُ ضَوْهَهَا» نورشان فرستاده می‌شود (رد سایر گزینۀ ها) / «هِنَّ هَذِهِ الْبَطَارِيَاتُ» از این باتری‌ها (رد گزینۀ «۴» / «رِيَمًا» شاید، چمبا (در گزینۀ «۴» ترجمه نشده است) / «يَسْتَعِينُ بِهَا» از آن‌ها کمک بجویند (رد سایر گزینۀ ها) / «هَذِهِ الْوُضُوءُ» این وضو (رد گزینۀ های «۱ و ۴» / «لَكِي يَلْتَقَطُوا صَوْرًا وَاضِحَةً» تا عکس‌هایی واضح بگیرند (رد گزینۀ های «۱ و ۲» / «كَلِمَةً» و در گزینۀ «۴» عبارت «این امکان را می‌دهد» اضافی هستند.

(ترجمه)

۱۰۴- گزینۀ «۱»

(آرمین ساعدپناه)

دقت کنید که فعل «لَا تُحَرِّكْ» مضارع از باب «تفعیل» است و متعدی به‌شمار می‌رود. ترجمۀ درست عبارت: «چقد چشمش را حرکت نمی‌دهد...»

نکته مهم درسی:

به تفاوت معنایی دو فعل «تَحَرَّكَ» (حرکت می‌دهد) و «تَحَرَّكَ» (حرکت می‌کند) توجه کنید.

(ترجمه)

۱۰۵- گزینۀ «۱»

(کتاب آبی پنهانی)

«رَوَابِطُ تِجَارِيَّةٍ» العلاقات التِجَارِيَّة، الروابِط التِجَارِيَّة (رد گزینۀ «۴» / «هَيَان» بَيْنَ (رد گزینۀ های «۲ و ۳» / «در سال‌های اخیر» خلال (فی) السَّنَوَاتِ (الأعوام) الأخيرة (رد گزینۀ های «۳ و ۴» / «شاهد بوده است» شَهِدَتْ (رد گزینۀ «۲» / «بیشرفت قابل توجهی» تَطَوُّراً (تَقَدُّماً) ملحوظاً (رد گزینۀ «۳»)

(ترجمه)

۱۰۶- گزینۀ «۴»

(عبید بیکداری)

عبارت صورت سؤال و گزینۀ های «۱»، «۲» و «۳» می‌گویند سکوت از کلام بهتر است، اما بیت گزینۀ «۴» با عبارت مورد سؤال هم‌معنی نیست و صرفاً به فواید سخن نیکو اشاره می‌کند.

(مفهوم)

۱۰۷- گزینۀ «۴»

(روح‌الله گلشن)

«ذَنْبٌ ذَمٌّ» صحیح است.

همچنین «الْقُرْبُ» به معنی «نزدیکی» صحیح است.

ترجمۀ عبارت: «أَيَا مِي دَانِي» که آرَدک در نزدیکی دَم خود غذای طبیعی دارد که حاوی روغن مخصوصی است؟؟

تشریح سایر گزینۀ ها:

«ذَنْبٌ مَنَاءٌ» (جمع: ذُنُوبٌ) را با «ذَنْبٌ ذَمٌّ» (جمع: اَذْنَابٌ) اشتباه نگیرید (تبدیل مرکبات)

۱۰۸- گزینۀ «۳»

(معمدرضا سوری - نهاوند)

تشریح سایر گزینۀ ها:

گزینۀ «۱» «يَعْلَمَنَّ» باید به صورت «تَعْلَمُ» بیاید چون فعل در اول جمله، اگر فاعلش بعد از آن بیاید، به شکل مفرد به کار می‌رود، ضمناً برای جمع غیر انسان، فعل باید به شکل مفرد مؤنث باشد.

گزینۀ «۲» «صَيَّنَ» باید مرفوع باشد (عَيْنٌ)، زیرا نقش فاعل را دارد.

گزینۀ «۴» «خَيْرٌ» در عبارت «أَنَا خَيْرُكُمْ» باید مرفوع باشد زیرا خبر است.

(انواع فعلات)

۱۰۹- گزینۀ «۴»

(رضا راشدپناه)

صورت سؤال، اسم منصوبی را می‌خواهد که با علامت «هِنَّ» منصوب شده باشد. در گزینۀ «۴» «مُتَرَفِّقِينَ» مفعول جمله است و با «هِنَّ» منصوب شده است. (دقت کنید حذف تون جمع مذکر سالم، به خاطر مضاف بودن کلمه است.)

تشریح سایر گزینۀ ها:

گزینۀ «۱» «مُتَرَفِّقِينَ» مجرور است نه منصوب. همچنین «هِنَّ» موجود در «مُضَامِينَ» بخشی از خود کلمه است و علامت اعراب نیست!

گزینۀ «۲» «سَالِحِينَ» مضاف‌الیه و مجرور است نه منصوب!

گزینۀ «۳» «هِنَّ» موجود در «مُسَاكِينَ» بخشی از خود کلمه است و علامت اعراب نیست!

(قواعد اسم)

۱۱۰- گزینۀ «۴»

(امرفضی کافم شیرازی)

علامت رفع در اسم مثنی، حرف الف (ان) و در جمع مذکر سالم حرف واو (ون) است. در گزینۀ «۴» «مُعَلِّمُونَ»، «مُتَشَفِّقُونَ» و «وَأَقْفُونَ» سه اسم مرفوع هستند.

اسم‌های مرفوع در سایر گزینۀ ها:

گزینۀ «۱» دو اسم مرفوع: «هَذَانِ» و «الْخَفَاشَانِ» (توجه: «الطَّيْرَانِ» به معنای «پرواز کردن» مفرد است نه مثنی؛ «ان» بخشی از خود کلمه است و علامت اعراب نیست!)

گزینۀ «۲» یک اسم مرفوع: «الْمُعَرِّضَانِ»

گزینۀ «۳» دو اسم مرفوع: «مُهَيِّدَسُونَ» و «الْعَامِلَانِ»

(قواعد اسم)

تاریخ (۲)

۱۱۱- گزینه ۲»

(معمدهری یعقوبی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) دومین خلیفه عباسی (منصور)، نقش زیادی در تحکیم و تثبیت حکومت عباسیان داشت. وی نخست، عموهایش را که مدعی جانشینی سقاح بودند، از همهٔ مناصب مهمی که داشتند خلع کرد و دبیر آنان، ابن مقفع (روزبه ایرانی) را که متفکری شجاع و مترجم کتاب‌هایی از زبان پهلوی به عربی بوده به قتل رساند.

د) یکی از ویژگی‌های شاخص خلافت عباسیان، اجتناب از سیاست عرب‌گرایی بود که امویان دنبال می‌کردند. به همین دلیل، در این دوره ایرانیان در کنار اعراب از جایگاه ممتازی در حکومت عباسیان برخوردار شدند و نقش مهمی را در ادارهٔ امور خلافت به عهده گرفتند.

(تاریخ (۲)، پیمان اسلام در عصر خلافت عباسی، صفحه‌های ۶۶، ۶۷، ۶۹ و ۷۰)

۱۱۲- گزینه ۴»

(امیرم قسروی رحمتی)

بررسی عبارت‌های نادرست:

الف) هدف اساسی فاطمیان از ایجاد مراکز علمی و آموزشی بزرگ، تربیت عالمان و داعیان مسلط به تعالیم مذهب اسماعیلی و دیگر معارف بود.

ب) اگر چه معدودی از خلفای فاطمی، محدودیت‌هایی را برای پیروان سایر مذاهب از جمله اهل تسنن ایجاد کردند؛ اما در بیشتر دوران حکومت فاطمیان (نه در کل دوران خلافت آنان)، اهل تسنن آزادانه به زندگی و فعالیت دینی و اجتماعی خود مشغول بودند.

(تاریخ (۲)، پیمان اسلام در عصر خلافت عباسی، صفحه‌های ۷۵ و ۷۶)

۱۱۳- گزینه ۲»

(معمدهری سالی)

بررسی عبارت‌ها:

الف) به منطقهٔ سواد حمله کردند و تعدادی از آبادی‌ها و شهرهای آن منطقه را به جنگ یا صلح گشودند؛ بویکرین‌ای قحافه

ب) اعراب مسلمان تیغون پایتخت پراوازهٔ ساسانیان را پس از مدتی محاصره تسخیر کردند؛ قادیسه

ج) بقایای ارتش ساسانی گرد هم آمدند و با مهاجمان جنگیدند؛ اما شکست خوردند و بسیاری از آنان کشته شدند؛ جلولا

د) در زمان پادشاهی یزدگرد سوم کشور کمی سامان یافت و سپاه ایران با شکست مسلمانان در جنگ جسر یا پل بیشتر متصرفات آنان را پس گرفت.

(تاریخ (۲)، اسلام در ایران؛ زمینه‌های ظهور تمدن اسلامی - ایرانی، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

۱۱۴- گزینه ۲»

(علیرضا پدرام)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱» و «۳»: طاهریان و سامانیان برخلاف علویان طبرستان، نسبت به خلفای بنی عباس اظهار اطاعت ظاهری می‌کردند.

گزینه‌های «۲» و «۴»: طاهریان و سامانیان برخلاف صفاریان، با فرمان خلیفهٔ عباسی به حکومت رسیدند.

(تاریخ (۲)، ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه‌های ۹۱ و ۹۲)

۱۱۵- گزینه ۴»

(آیدر فتح‌زاده)

جرج سارتن پدر تاریخ علم است نه علم تاریخ.

(تاریخ (۲)، ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

تاریخ ایران و جهان (۱)

۱۱۶- گزینه ۴»

(فاطمه عزیزی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) طبق گفتهٔ کتاب درسی، شاید یکی از دلایل ضعف تاریخ‌نگاری در آن دوره، این باشد که سنت شفاهی، بسیار مقبول‌تر و پسندیده‌تر از سنت کتابت بوده است.

ج) دربارهٔ اشکانیان مطالب، بسیار کم و محدود به بعضی اسامی بوده؛ اما در خصوص ساسانیان اطلاعات تاریخی قابل توجهی وجود داشت.

(تاریخ (۱)، مطالعه و کاوش در گذشته‌های دور، صفحه‌های ۶۲، ۶۳، ۶۵ و ۶۷)

۱۱۷- گزینه ۲»

(عبیه مبین)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) تا ۱۲ هزار سال پیش، نواحی پایکوهی و دشت‌های ایران جولانگاه انسان‌هایی بوده است که در پی شکار جانوران و گردآوری گیاهان خوراکی بوده‌اند.

د) از رویدادهای حدود ۵ تا ۷ هزار سال پیش است.

(تاریخ (۱)، سپیده‌دم تمدن ایرانی، صفحه‌های ۷۲ و ۷۶)

۱۱۸- گزینه ۲»

(فاطمه امیری)

تأسیس پادشاهی: پس از لشکرکشی‌های پی‌درپی فرمانروایان سومری و اکدی، حاکمان کوچک و مستقل ایلامی با یکدیگر متحد شدند و پادشاهی ایلام را تأسیس کردند.

شهر و شهرنشینی: شوش از پایتخت‌های ایلامیان بود که در دوران هخامنشیان دوباره شکوه خود را بازیافت.

انسان پایتخت ایلامیان در بخش شرقی قلمرو، واقع در استان فارس بود.

در دورهٔ ایلام معماری پیشرفت کرد و استفاده از آجر در بنا رایج شد.

فروپاشی: پس از قرن‌ها سلطنت بر ائریورزش ویرانگر آشوریان در قرن ۷ قبل از میلاد دچار انحطاط و فروپاشی شد.

(تاریخ (۱)، سپیده‌دم تمدن ایرانی، صفحه‌های ۷۶ و ۷۸)

۱۱۹- گزینه ۱»

(پوار هیلیدان)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) قلمرو مادها پس از براندازی آشوریان مطابق با منطقهٔ تخت نظر

آشوریان به شمال بین‌النهرین گسترش یافت. (نه سرتاسر بین‌النهرین)

ب) عبارت، مطابق متن کتاب درسی برعکس بیان شده است.

(تاریخ (۱)، از دروز آریایی‌ها تا پایان هخامنشیان، صفحه‌های ۸۳ و ۸۳)

۱۲۰- گزینه ۱»

(آبان صیقلی)

الف) داریوش یکم

ب) کوروش بزرگ

ج) اردشیر دوم

د) اردشیر سوم

(تاریخ (۱)، از دروز آریایی‌ها تا پایان هخامنشیان، صفحه‌های ۸۴، ۸۵ و ۸۷)

جغرافیا (۲)

۱۲۱- گزینه ۳»

(معمدهوری یعقوبی)

علاوه بر عوامل آب و هوایی و خاک، نوع تاهمواری‌ها و ارتفاعات نیز در پراکندگی پوشش گیاهی و زندگی جانوری نواحی تأثیر می‌گذارند؛ زیرا گیاهان و جانوران در ارتفاع محینی قادر به زیستن هستند.

(یغراقیا (۲)، نواهی زیستی، صغه ۵۲)

۱۲۲- گزینه ۱»

(معمدهوری یعقوبی)

یکی از راهکارهای حفاظت از نواحی ساحلی، حفاظت از تپه‌های ماسه‌ای، تثبیت تپه‌های ماسه‌ای از طریق کشت گیاهان سازگار با محیط روی آن‌هاست.

همچنین یکی از روش‌های پیشگیری از گسترش بیابان‌ها (بیابان‌زدایی)، کاشت گیاهان سازگار و مقاوم با نواحی خشک می‌باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲» تولید انرژی، از جمله قابلیت‌های نواحی ساحلی و بیابانی است. گزینه ۳» یکی از قابلیت‌های نواحی بیابانی، مناسب بودن برای تحقیقات نجومی و صنایع هوافضا است.

گزینه ۴» یکی از محدودیت‌های نواحی بیابانی، حرکت ماسه‌های روان و فرسایش خاک می‌باشد.

(یغراقیا (۲)، نواهی زیستی، صغه‌های ۵۸ و ۶۱)

۱۲۳- گزینه ۴»

تشریح عبارت نادرست:

الف) بیش از نیمی از مردم جهان به یکی از زیر شاخه‌های خانواده زبانی هند و اروپایی صحبت می‌کنند.

(یغراقیا (۲)، نواهی فرهنگی، صغه‌های ۶۹ و ۷۲)

۱۲۴- گزینه ۴»

(صبیه مصبی)

عبارت «الف» همانند «د» درباره دین و چشم‌اندازهای فرهنگی است. عبارت «ب» همانند «ج» درباره نواحی فرهنگی عمده در جهان است.

(یغراقیا (۲)، نواهی فرهنگی، صغه‌های ۷۴ و ۷۵)

۱۲۵- گزینه ۴»

(قرزانه ناظمی)

الف) شبکه حمل و نقل توسعه پیدا کرده است؛ اما حرفی از انتقال فکر، نوآوری یا فرهنگ نیست.

ب) الگوی ساخت در شهرهای دیگر گسترش پیدا کرده است. — اشاره به پخش فرهنگی دارد.

ج) آهنگی پاپ از خواننده‌های انگلیسی زبان، در میان توجوانان ایرانی محبوب می‌شود. — اشاره به پخش فرهنگی دارد.

د) ارتباط بیشتر شده؛ اما پدیده‌ای منتقل یا منتشر نشده است.

(یغراقیا (۲)، نواهی فرهنگی، صغه‌های ۷۹ و ۸۱)

جغرافیای ایران

۱۲۶- گزینه ۳»

(علیرضا پدرام)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) نزدیکی به دریاها در شمال و جنوب کشور، تالیج و تأثیرات متفاوتی دارد.

ب) نزدیکی به دریاها در شمال کشور، در افزایش بارش باران مؤثر است؛ اما در جنوب کشور، این گونه نیست.

(یغراقیای ایران، آب و هوای ایران، صغه ۳۸)

۱۲۷- گزینه ۳»

(معمده رسانی)

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» مربوط به توده هوای سودانی است. — مربوط به توده هوای مرطوب غربی است. — «ج» درست است.

گزینه ۲» «ج» درست است. — زمان مذکور، مربوط به توده مرطوب موسمی است. — «الف» درست است.

گزینه ۴» مربوط به توده هوای مرطوب موسمی است. — «ج» درست است. — «ب» برف و باران به همراه دارد نه فقط باران.

(یغراقیای ایران، آب و هوای ایران، صغه ۴۰)

۱۲۸- گزینه ۳»

(پوار پاییان)

در ایران بیشتر بارش‌ها در اواخر فصل پاییز تا اوایل فصل بهار می‌بارد و با نزدیک شدن به پایان این دوره آبدی رودها بیشتر می‌شود.

همچنین هرچه از سمت غرب به سمت شرق کشور برویم آبدی رودها کمتر می‌شود و طبیعتاً از شرق به غرب آبدی بیشتر می‌شود.

(یغراقیای ایران، منابع آب ایران، صغه ۶۹)

۱۲۹- گزینه ۴»

(قرزانه ناظمی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» این گزینه به ترتیب ویژگی‌های دریای خزر، دریای خزر و دریای عمان را گفته است.

گزینه ۲» این گزینه به ترتیب ویژگی‌های دریای خزر، دریای عمان و دریای عمان را گفته است.

گزینه ۳» این گزینه به ترتیب ویژگی‌های دریای خزر - خلیج فارس - دریای عمان را گفته است.

(یغراقیای ایران، منابع آب ایران، صغه‌های ۵۲ و ۵۴)

۱۳۰- گزینه ۴»

(امیر قسروی رهنوی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» دریاچه ارومیه دومین دریاچه آب شور جهان (نه کشور) است.

گزینه ۲» تبخیر و عدم ورود منابع آب کافی به دریاچه مستقیم‌ترین رابطه را با کاهش ۳۰ میلیارد متر مکعبی حجم آب دریاچه در ۲۰ سال گذشته داشته است.

گزینه ۳» روند افت آب این دریاچه بعد از دوران پرای آن از سال ۱۳۷۴ به گونه‌ای بوده است که به طور متوسط در ۲۰ سال اخیر با افت ۴۰ سانتی

متری مواجه بوده است.

(یغراقیای ایران، منابع آب ایران، صغه‌های ۵۸ و ۵۹)

فلسفه یازدهم

۱۳۱- گزینه ۲۰

(برگل رهیمی)

سقراط با روش پرسش و پاسخ خود، که بعدها «روش سقراطی» نام گرفت، ذهن مردم را به چالش می کشید و مغالطه گران و سفسطه گران را که با فنون سخنوری به نشر اندیشه های نادرست می پرداختند، رسوا می کرد. این کار باعث شد برخی او را دوست داشته باشند و برخی دیگر از او بیزار شوند و به همین دلیل به چهره های بحث برانگیز تبدیل شد. گزینه های دیگر با زندگی سقراط همخوانی ندارند.

(فلسفه یازدهم، زندگی براساس اندیشه، صفحه ۳۸)

۱۳۲- گزینه ۴۰

(کتاب آبی پنهانه ای)

او [سقراط] در قسمتی از دفاعیه خود گفت: «آنیان! بگذارید اقتضای را که از دیرباز به من نسبت داده اند و ملثوس هم همان را تکرار کرد، یادآوری کنم. آنان می گویند: سقراط رفتاری خلاف دین ما آنیان در پیش گرفته و در پی آن است که به اسرار آسمان و زمین دست یابد. باطل را حق جلوه دهد و این کار را به دیگران هم می آموزد»

(فلسفه یازدهم، زندگی براساس اندیشه، صفحه های ۳۹ و ۴۰)

۱۳۳- گزینه ۲۰

(علی معزی)

سقراط می گفت: «از گشت و گذار در شهر جز این مقصودی ندارم تا شما را متقاعد سازم که نباید جسم و مال و ثروت را بر کمال نفس خود ترجیح دهید و به شما یادآوری کنم که ثروت فضیلت نمی آورد، بلکه از فضیلت است که ثروت و هرجه که سودمند است، به دست می آید»

(فلسفه یازدهم، زندگی براساس اندیشه، صفحه های ۳۷، ۳۸ و ۴۲)

۱۳۴- گزینه ۳۰

(مسیر آفودی رهنمایی)

آقای راهنمایی می گوید «هیچ شناخت یقینی وجود ندارد!» ما از او پرسیدیم که آیا از گفته خود مطمئن می؟

در صورتی که جواب او مثبت باشد، گفته اولیه خود را نقض کرده است و در صورتی که پاسخ او منفی باشد، قطعیت گفته اولیه خود را نقض کرده است. این سبک گزاره ها خودمتناقض است. اگر شخص مطمئن باشد که «هیچ شناخت یقینی وجود ندارد»، نمی تواند به خود این گزاره هم یقین داشته و مطمئن باشد، اگر هم بگوید از این گزاره مطمئن نیستم، باز قطعیت این گزاره را زیر سؤال برده است. چراکه آن گزاره را به صورت قطعی و بدون اما و اگر بیان کرده بود.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه های ۴۷ و ۴۸)

۱۳۵- گزینه ۴۰

(معمد رضایی بقا)

ما اشیا و پدیده های پیرامون خود را شناسایی می کنیم و از طریق این شناخت با آن ها ارتباط برقرار کرده و از آن ها استفاده می نمایم. این ها نشانه توانایی ما در دانستن است. گاهی متوجه می شویم که بعضی از دانسته های

ما درست نبوده و دچار خطا شده ایم. همچنان که گاهی متوجه می شویم که افراد مختلف درباره موضوع واحد نظرها و باورهای متفاوت دارند و ما می کوئیم که بدانیم از میان آن نظرها متفاوت کدام درست و کدام غلط است. شکاکیت جزئی، دچار تناقض درونی نیست. زیرا کسی که معتقد است برخی چیزها را نمی توان شناخت، ناخواسته به شناخت حداقل یک چیز، اعتراف کرده است. اما انکار واقعیت مستقل از ذهن به معنای اینکه، بیرون از ذهن انسان، واقعیتی وجود ندارد، ارتباطی به شناخت انسان ندارد؛ بلکه مربوط به پذیرش وجود یا عدم واقعیت می شود.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه های ۴۵ و ۴۸)

۱۳۶- گزینه ۲۰

(عرفان دهرشیا)

شناخت ما از جهان امری است که به تدریج حاصل می شود. به عبارت دیگر ما از آغاز تولد همه چیز را نمی دانیم بلکه گام به گام با پدیده های جهان آشنا می شویم؛ یعنی با عمل آموختن و یادگیری در مسیر شناخت پیش می رویم. تدریجی بودن شناخت علت تفاوت دیدگاه های افراد درباره موضوع واحد نیست.

اختلاف نظر افراد درباره موضوع واحد نشانه گر خطا پذیری شناخت انسان است.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه ۴۵)

۱۳۷- گزینه ۴۰

(معمد کریمی نیا - رستیان)

تصحیح اشتباهات گذشتگان در گام اول نشان می دهد که آدمی دارای توانایی شناخت است و در گام دوم نشان می دهد که در مسیر شناخت آدمی، خطا رخ می دهد و در گام سوم نیز مشخص می کند که علم و دانش آدمی به تدریج شکل می گیرد و پیشرفت می نماید؛ اما ربطی به محدودیت شناخت ما ندارد.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه های ۴۵ و ۴۸)

۱۳۸- گزینه ۱۰

(فیروز نژاد زینف - پیرز)

معنای معرفت و هم امکان رسیدن به آن برای هر انسانی روشن است و شکاکیت مطلق، یعنی شک در اصل دانستن و همه دانسته ها، امکان پذیر نیست و اگر کسی چنین نظری بدهد، گرفتار یک تناقض شده و همین نظر او با شک مطلق سازگار نیست. آنجا که سوفسطائیان می گویند «جهان را نمی توان شناخت و آنچه را که ما علم و دانش می نامیم، تطابق با واقعیت ندارد.» نظرشان بیانگر شک مطلق است که البته تناقض درونی دارد.

(فلسفه یازدهم، زندگی براساس اندیشه و امکان شناخت، صفحه های ۴۰، ۴۱، ۴۵، ۴۷ و ۴۸)

۱۳۹- گزینه ۳۰

(پوار پاکدل - قاروج)

شک در توانایی انسان برای شناخت برخی امور را شکاکیت نسبی می گویند که امری معقول و پذیرفتنی است اما شک در اصل معرفت و شناخت که شکاکیت مطلق نام دارد و از اشکالات آن خودمتناقض بودن آن است با شکاکیت نسبی بسیار متفاوت است. بنابراین شکاکیت نسبی خودمتناقض نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱» با وجود روشن بودن معنا و مفهوم معرفت و امکان آن، گروهی در گذشته و حال نسبت به این امر بدیهی، دچار شک و تردید شده‌اند. گزینه «۲» هر فعالیتی که ما انسان‌ها در طول روز در حال انجام آن هستیم از نشانه‌های امکان معرفت به شمار می‌رود.

گزینه «۴» این سؤال که «آیا می‌توان فهمید در سیارات دیگر موجوداتی شبیه به انسان وجود دارند یا خیر؟» مربوط به شکاکیت نسبی است، زیرا در حد و حدود و میزان توانایی انسان در شناخت و معرفت دچار شک و تردید شده است نه در اصل شناخت.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۴۷ و ۴۸)

۱۴۰- گزینه «۱»

در گزینه «۱» به سه مسئله از مسائل مربوط به معرفت‌شناسی اشاره شده است: می‌تواند (امکان شناخت) امور محسوس (قلمرو شناخت) قابل تجربه حسی (بزار شناخت).

گزینه‌های «۲» و «۳» فقط به امکان شناخت اشاره دارند و گزینه «۴» به امکان شناخت و قلمرو شناخت اشاره دارد.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

فلسفه دوازدهم

۱۴۱- گزینه «۳»

توجه خاص این‌سینا به تفکیک وجود و ماهیت با عنوان «مغایرت وجود و ماهیت» مقدمه طرح مباحث جدیدی قرار گرفت به گونه‌ای که گفته‌اند فرقی بین ماهیت و وجود بی‌تردید یکی از اساسی‌ترین آراء و عقاید فلسفی در تفکر اسلامی است. تمایز وجود و ماهیت نقطه شروعی بود برای ورود به مباحث پیچیده‌تر فلسفه از جمله برهان‌های خداشناسی و ...

(فلسفه دوازدهم، هستی و هستی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۱۴۲- گزینه «۲»

پیش‌فرض مغایرت وجود و ماهیت، اصل «واقعیت مستقل از ذهن» است، یعنی اگر واقعیت مستقل از ذهن را نپذیریم، بحث مغایرت وجود و ماهیت هم اصلاً طرح نمی‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌های «۱» و «۳» نتیجه پذیرش «عین ماهیت بودن وجود» و گزینه «۴» پیامد و نتیجه اصل «مغایرت وجود و ماهیت» است.

(فلسفه دوازدهم، هستی و هستی، صفحه‌های ۵ و ۶)

۱۴۳- گزینه «۴»

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱» توسط توماس آکوئیناس تأسیس شد و الان هم به نام او در جریان است.

گزینه «۲» به‌طور کامل متکی بر فلسفه شیخ‌الرئیس نبود بلکه به فلسفه ابن‌رشد هم تکیه داشت.

گزینه «۳» در قرن سیزدهم میلادی تأسیس شد و بیشتر متکی بر اندیشه‌های ابن‌سینا و تا حدودی ابن‌رشد بود.

گزینه «۴» مؤسس آن (توماس آکوئیناس) برهان‌هایی در حوزه خداشناسی اقامه کرده است. (گزینه پاسخ همین گزینه است.)

(فلسفه دوازدهم، هستی و هستی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۱۴۴- گزینه «۳»

اصل «مغایرت وجود و ماهیت» یکی از آرای مهم فلسفی ابن‌سینا است که وی آن را پایه‌ای برای برهان‌های اثبات وجود خدا، مانند برهان وجوب و امکان قرار داد. این نظر به اروپا راه یافت و توسط فیلسوف بزرگ اروپایی، توماس آکوئیناس، پذیرفته شد. آکوئیناس این اصل را پایه‌ای در برهان‌های خداشناسی خود قرار داد و مکتب فلسفی تومیس را بنیان گذاشت. این مکتب تا امروز در فلسفه غرب جریان دارد و باعث شد فلاسفه غرب دوباره با فلسفه ارسطویی و با اندیشه‌های فلسفی اسلامی مانند اندیشه‌های ابن‌سینا و ابن‌رشد آشنا شوند. سایر گزینه‌ها با متن مغایرت دارند و صحیح نیستند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و هستی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۱۴۵- گزینه «۱»

ماهیت نمی‌تواند علت وجود خودش را واجب کند؛ بلکه علت می‌تواند وجود آن ماهیت را واجب کند. در ضمن، وقتی ماهیت موجود شود، دیگر این رابطه امکانی نیست؛ بلکه وجوبی و ضروری شده است.

(فلسفه دوازدهم، بیان ممکنات، صفحه‌های ۱۰ و ۱۳)

۱۴۶- گزینه «۴»

تعریف دقیق‌تر از مفهوم «واجب‌الوجود بالغیر» این است: موجودی که ضرورت وجودش از ناحیه غیر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: واجب‌الوجود بالغیر وجود خود را از علت دریافت می‌کند، نه حیثیتی و ماهیتش را.

گزینه «۲»: این تعریف می‌تواند برای مفهوم «ممکن‌الوجود بالذات» و «ممتنع‌الوجود بالغیر» هم استفاده شود.

گزینه «۳»: علتی که واسطه هستی‌یابی واجب‌الوجود بالغیر است حتماً باید خودش موجود باشد؛ ممکن‌الوجود دیگر ممکن است هنوز خود به مرحله وجود نرسیده باشد، ضمناً ممکن است واجب‌الوجود بالذات به ماهیتی وجود پهن‌شود.

تکلیف: ممکن‌الوجود ممکن است وجود داشته باشد و ممکن است موجود نباشد و در حالت اول می‌تواند واسطه و علت برای موجود شدن دیگری باشد.

(فلسفه دوازدهم، بیان ممکنات، صفحه‌های ۱۰ و ۱۳)

(مفکر کرمی‌تیا - رخصت‌نار)

(پرواز پاکدل - فاروج)

(امری سپاهی - سروان)

(علی معزی)

(مسیر آفتاب‌ری راهنمایی)

منطق

۱۴۷- گزینه ۴

(معمد رضایی بقا)

مفاهیمی که تصور آن‌ها ممکن باشد و از نظر منطقی محال نباشد، ممکن الوجود محسوب می‌شوند. پس با تصور مورچه‌ای غول‌پیکر به اندازه فیل و هندوانه‌ای که تلخ است و زمستانی که در برخی از مناطق جغرافیایی گرم است، می‌توان فهمید که هر سه مفهوم، ممکن الوجود هستند. اما اگر فرض وجود برای مفهومی محال باشد و حتی قابل تصور هم نباشد، ممنوع الوجود خواهد بود.

(فلسفه دوازدهم، پیمان ممکنات، صفحه‌های ۱۰ و ۱۲)

۱۴۸- گزینه ۳

(فیروز نژادنیف - تبریز)

هر واجب الوجود بالغیری در ذات خود ممکن الوجود است.

رد سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: ممکن الوجود بالذات در عالم خارج یا واجب الوجود بالغیر است یا ممنوع الوجود بالغیر.

گزینه ۲: ممنوع الوجودهای بالذات ذاتاً ممنوع هستند و نمی‌توان گفت به واسطه چیز دیگری ممنوع می‌شوند.

گزینه ۴: ممکن الوجود بالغیر اصلاً وجود ندارد، یعنی چنین مفهومی نداریم.

(فلسفه دوازدهم، پیمان ممکنات، صفحه‌های ۱۰ و ۱۲)

۱۴۹- گزینه ۳

(عرفان مهرشانی)

علت رابطه‌ای وجودی است که در آن یک طرف به طرف دیگر وجود می‌دهد. بریده شدن رگ زنده علتی است که جاری شدن خون را قطعاً موجب می‌شود و بنابراین بین این دو پدیده رابطه علتی سازی و جاری است.

(فلسفه دوازدهم، پیمان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۱۵۰- گزینه ۴

(کتاب آبی پهلوانه ای - گلرنگ سراسری ۱۴۰۲ توبت دوم تبریز)

در متن کتاب درسی، معلول دقیقاً به این شکل تعریف شده است: «معلول نیز چیزی است که وجودش را از چیزی دیگر - که همان علت است - می‌گیرد. یعنی در وجود خود، نیازمند به دیگری است.» بنابراین گزینه ۴ بیشترین نزدیکی را با این متن کتاب درسی دارد و جواب تست خواهد بود. هرچند که گزینه ۱ را نیز می‌توان به عنوان تعریفی برای «معلول» در نظر گرفت، اما این گزینه نمی‌تواند بهترین تعریف باشد؛ چون که در آن، از مفهوم «علت» استفاده شده که خود علت نیز ممکن است به تعریف نیاز داشته باشد و حتی در آن تعریف از مفهوم «معلول» استفاده شده باشد که باعث دوری شدن تعریف خواهد شد.

توجه: در گزینه ۳ گفته شده: «چیزی که وابسته به دیگری است.» که اشتباه است. باید گفته می‌شد: «چیزی که در وجود به دیگری وابسته است.»

(فلسفه دوازدهم، پیمان علی و معلولی، صفحه ۱۴)

۱۵۱- گزینه ۲

(معمد کریمی نیا - رفسنجان)

اینکه قضیه دارای «متضاد نقیض» است یعنی قضیه اول نقیض شده و بعد چون نقیض آن کلیه بوده است، متضاد هم داشته است؛ بنابراین وقتی نقیض یک قضیه کلیه باشد، خود قضیه جزئی است.

(منطق، الکلام قضایا، صفحه‌های ۶۲ و ۶۴)

۱۵۲- گزینه ۴

(فیروز نژادنیف - تبریز)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: سالبه جزئی عکس لازم‌الصدق ندارد.

گزینه ۲: اگر یک طرف متداخل تحت تضاد صادق باشد، صدق و کذب طرف دیگر نامعلوم است.

گزینه ۳: در متداخل اگر قضیه جزئی صادق باشد، نمی‌توان صدق یا کذب قضیه کلیه را نتیجه گرفت.

در تناقض از صدق یک طرف می‌توان کذب طرف دیگر را به صورت قطعی نتیجه گرفت، بنابراین گزینه ۴ پاسخ خواهد بود.

(منطق، الکلام قضایا، صفحه‌های ۶۳ و ۶۵)

۱۵۳- گزینه ۱

(پیار پاکدل - قاروج)

اگر قضیه «هیچ الف ب نیست» کاذب باشد، متناقض آن یعنی قضیه «بعضی الف ب است» قطعاً صادق است زیرا در احکام مربع تعادل قضایای متناقض همزمان کاذب و همزمان صادق نمی‌توانند باشند و از صدق و کذب یک طرف قضیه می‌توان به کذب و صدق قضیه متناقض آن دست یافت، بنابراین گزینه ۱ که متناقض قضیه صورت سؤال است دارای نتیجه‌گیری درستی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: قضیه «هر الف ب است» در این گزینه متضاد قضیه «هیچ الف ب نیست» است و با توجه به احکام قضایای متضاد از صدق یک طرف قضیه می‌توان به کذب طرف مقابل رسید، اما از کذب یک طرف تضاد نمی‌توان درباره قضیه متقابل با آن نظری داد.

گزینه ۳: قضیه «بعضی الف ب نیست» در این گزینه متداخل قضیه «هیچ الف ب نیست» است و با توجه به احکام قضایای متداخل از کذب قضیه کلی نمی‌توان به کذب قضیه جزئی متداخل با آن دست یافت.

گزینه ۴: از قضایای کاذب نمی‌توان عکس مستوی گرفت.

تکلیف: عکس مستوی را تنها از قضایای صادق می‌توان گرفت نه قضایای کاذب.

(منطق، الکلام قضایا، صفحه‌های ۶۳ و ۶۸)

۱۵۴- گزینه ۲

(معمد رضایی بقا)

قضیه سالبه جزئی، عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد. بنابراین، عکسی که از آن ساخته می‌شود، دچار مغالطه ایهام انعکاس است. درست است که بعضی از گیاهان بوته نیستند، اما این طور نیست که بعضی از بوته‌ها گیاه نیستند.

پرسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: موجبه کلیه باید به صورت موجبه جزئی عکس شود که به درستی انجام شده است.
گزینه «۳»: موجبه جزئی باید به صورت موجبه جزئی عکس شود که به درستی انجام گرفته است.
گزینه «۴»: سالبه کلیه به صورت سالبه کلیه عکس می‌شود که اگر با تداخل، به سالبه جزئی عکس شود نیز مانعی ندارد؛ زیرا در تداخل، اگر قضیه کلی صادق باشد، قضیه جزئی نیز صادق خواهد بود.
(منطق، اکلام قضایا، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

۱۵۵- گزینه «۴»

(مسئله آفونری راهنمایی)
عکس مستوی قضیه موجبه کلیه $\rightarrow$ موجبه جزئی
جای موضوع و محمول را عوض می‌کنیم و نسبت را تکرار می‌کنیم، ولی کمیت را جزئی می‌کنیم.
شکل استاندارد قضیه صورت سؤال: هر پیری قبلاً جوان بوده است.
عکس مستوی: بعضی کسانی که قبلاً جوان بوده‌اند پیر هستند.
(منطق، اکلام قضایا، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

۱۵۶- گزینه «۳»

(عرقان درشتی)
عبارت صورت سؤال به این معناست که تمام مصادیق موضوع و محمول مدنظر باشند؛ می‌دانیم که سور کلی تمام مصادیق موضوع را دربرمی‌گیرد و نسبت سالبه تمام مصادیق محمول را شامل می‌شود.
قضیه «هیچ الف + ب + نیست (سالبه کلیه)» تمام مصادیق موضوع و محمول را در بر می‌گیرد.
(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

۱۵۷- گزینه «۳»

(کتاب آبی پنهانی)
در گزینه «۳» مقدمات استدلال اول یک قیاس شکل سوم را تشکیل می‌دهند؛ زیرا حد وسط (برنامه) در هر دو مقدمه در جایگاه موضوع قرار دارد، اما مقدمات استدلال دوم یک قیاس شکل چهارم را تشکیل می‌دهند؛ زیرا حد وسط (استدلال) در مقدمه اول در جایگاه موضوع و در مقدمه دوم در جایگاه محمول قرار دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر دو قیاس شکل سوم هستند.
گزینه «۲»: هر دو قیاس شکل اول هستند.
گزینه «۴»: هر دو قیاس شکل چهارم هستند.
(منطق، قیاس اقترانی، صفحه ۷۳)

۱۵۸- گزینه «۱»

(علی معزی)
در قضایای سالبه کلیه و شخصیه سالبه، موضوع و محمول دارای علامت مثبت هستند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: بعضی مصادیق موضوع و بعضی مصادیق محمول / همه مصادیق موضوع و بعضی مصادیق محمول
گزینه «۳»: همه مصادیق موضوع و محمول / همه مصادیق موضوع (مفهوم جزئی یک مصداق دارد) و برخی مصادیق محمول
گزینه «۴»: همه مصادیق موضوع و بعضی مصادیق محمول / همه مصادیق موضوع و محمول

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

۱۵۹- گزینه «۲»

(پیرگل رحیمی)
یکی از شرایط اعتبار قیاس، این است که هر دو مقدمه نباید سالبه باشند. (تأیید ج) همچنین طبق شرط سوم اعتبار قیاس، هر کدام از موضوع یا محمولی که در نتیجه علامت مثبت دارند، در مقدمات نیز باید علامت مثبت داشته باشند. (تأیید و)

پرسی سایر موارد:

(الف) حد وسط در هر دو مقدمه باید مثبت باشد:

این شرط نادرست است. شرط معتبر بودن قیاس این است که حد وسط حداقل در یکی از مقدمات مثبت باشد، نه در هر دو مقدمه. بنابراین الزاماً حد وسط هر دو مقدمه علامت مثبت ندارند.

(ب) محمول در نتیجه باید مثبت باشد:

این شرط صحیح نیست. محمول نتیجه قیاس می‌تواند مثبت یا منفی باشد و این شرط جزء شروط اعتبار قیاس نیست.

(د) موضوع و محمول نتیجه نباید منفی باشند:

این شرط نادرست است. نتیجه قیاس می‌تواند موضوع یا محمول منفی داشته باشد؛ شرط اعتبار مربوط به علامت مثبت موضوع و محمول در نتیجه و مقدمات است، اما منفی بودن آنها مانع اعتبار نمی‌شود.

(ه) حد وسط حداکثر در یکی از مقدمات مثبت باشد:

این شرط غلط است. شرط دوم معتبر بودن قیاس این است که حد وسط حداقل در یکی از مقدمات مثبت باشد؛ اما نمی‌گویید حداکثر در یکی مثبت باشد، یعنی می‌تواند در هر دو هم مثبت باشد.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه ۷۲)

۱۶۰- گزینه «۴»

(کتاب آبی پنهانی)
گزینه «۴» هر سه شرط اعتبار قیاس را دارد؛ زیرا مقدمه اول آن موجبه است (شرط اول). حد وسط در مقدمه دوم دارای علامت مثبت است (شرط دوم). «تصور» که در نتیجه دارای علامت مثبت است، در مقدمه نیز دارای علامت مثبت است و «استدلال» که در نتیجه دارای علامت مثبت است، در مقدمه نیز دارای علامت مثبت است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فاقد شرط سوم است؛ زیرا «فکر» که در نتیجه دارای علامت مثبت است، در مقدمه علامت منفی دارد.

گزینه «۲»: فاقد شرط سوم است؛ زیرا «دارای قانون» که در نتیجه دارای علامت مثبت است، در مقدمه علامت منفی دارد.

گزینه «۳»: فاقد شرط سوم است؛ زیرا «پستاندار» که در نتیجه دارای علامت مثبت است، در مقدمه علامت منفی دارد.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

اقتصاد

۱۶۱- گزینه ۲»

(سارا شریفی)

به دلیل وجود منابع بیکار و غیرفعال، کشور در زیر مرز امکانات تولید قرار می گیرد.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه ۱» کشور در شرایط رکود اقتصادی قرار دارد.

گزینه ۳» اقتصاد کشور منابع غیرفعال دارد و به راحتی می تواند با استفاده از این منابع غیرفعال، کالا و خدمات زیادی تولید کند.

گزینه ۴» اقتصاد منابع غیرفعال دارد و نیازی به انتقال منابع از تولید یک کالا به تولید کالای دیگری نیست.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه های ۸۴ و ۸۵)

۱۶۲- گزینه ۲»

(سارا شریفی)

گزینه ۲ (ایجاد نهادهای توانمندسازی) جزو اقدامات مردمی برای مقابله با فقر است، نه سیاست دولتی.

سیاست های فقرزدایی دولتها حمایت از شرکت های تولیدی، مبارزه با فساد، ثبات قوانین و بهبود فضاهای کسب و کار، تثبیت قیمت ها

مردم می توانند از طریق ایجاد نهادهای توانمندسازی، خیریه و کمک های مردمی، تأسیس صندوق های قرض الحسنه و فعالیت های جهادی از یکدیگر در برابر خطر فقر و نابرابری محافظت کنند.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه ۹۰)

۱۶۳- گزینه ۲»

(مهدی فغانی)

سعید به دلیل عدم تطابق مهارت ها بیکار است (بیکاری ساختاری) و نازنین نیز تا زمانی که دوباره استخدام شود، بیکار خواهد بود (بیکاری اصطلاحی). توجه کنید طبق تعریف، کسانی را که از جست و جوی شغل دلسرد شده اند بیکار محسوب نمی کنند! همچنین افراد بازنشسته در جمعیت غیرفعال دسته بندی می شوند.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه های ۸۵ و ۸۷)

۱۶۴- گزینه ۱»

(محمدرسین متولی)

الف) بیکاری تأثیری منفی بر بودجه دولت (کسری بودجه) دارد. میزان بالای بیکاری، دولت را مجبور می کند تا پول بیشتری را صرف برنامه های اجتماعی مانند بیمه بیکاری و کمک به تغذیه خانواده های نیازمند کند؛ درحالی که درآمد مالیاتی دولت به دلیل بیکار بودن کارگران و کاهش تولید شرکت ها کاهش یافته است.

ب) روش کلی در تعیین میزان فقر آن است که نیازمندی های افراد و یا خانوار را با توانمندی های آنان برای دستیابی به آن نیازها مقایسه کنیم.

ج) فقر نسبی: کافی بودن یا نبودن این شاخص ها به وضعیت نسبی و رفاه گروه ها و طبقات مختلف مردم برمی گردد. به عنوان مثال: تواجی ای مانند شهر و روستا که از نظر سطح رفاه یکسان نیستند، این وضعیت صدق می کند. میزانی از سلامت که برای یک خانوار روستایی ایده آل و مطلوب است، برای خانواده شهری ناچیز تلقی می شود و بر اساس آن خود را فقیر می دانند. (این وضعیت منجر به تعریف فقر نسبی شده است).

در فقر نسبی، تعریف فقر نسبت به وضعیتی که در آن هستیم صورت می گیرد و در نتیجه معیار فقر در مناطق و زمان های مختلف متفاوت خواهد بود.

با توجه به تعریف فقر نسبی، محاسبه تعداد افراد فقیر بسیار سخت، پیچیده و شاید ناممکن است. با توجه به تعریف فقر نسبی، محاسبه تعداد افراد فقیر بسیار سخت، پیچیده و شاید ناممکن است. در نتیجه مفهوم فقر مطلق به کار گرفته می شود. مطابق با فقر مطلق، می توان معیاری برای سنجش میزان فقر در نظر گرفت.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه های ۸۸ و ۸۹)

۱۶۵- گزینه ۳»

(آفرین سادری)

الف) در نقطه A میزان عرضه نیروی کار ۸۰ هزار نفر است، یعنی ۸۰ هزار نفر در این دستمزد حاضر به کار خواهند بود اما میزان تقاضا از سمت کارفرمایان تنها ۲۰ هزار نفر است. در نتیجه ۶۰ هزار نفر (۸۰-۲۰=۶۰) در این نقطه بیکار خواهند بود.

ب) در سطوح دستمزد بالای دستمزد تعادلی بازار با کمبود تقاضا یا مازاد عرضه مواجه می شود. تعداد زیادی از افراد حاضر به کار در این سطح دستمزد هستند ولی کارفرمایان تمایلی به استخدام این تعداد از افراد با این سطح دستمزد ندارند.

ج) نمودار صعودی نشان دهنده میزان عرضه نیروی کار توسط کارگران است. همان طور که می بینید انتهای این نمودار در قیمت ۵ میلیون تومان قرار دارد. یعنی در این قیمت عرضه نیروی کار صفر است و هیچ یک از افراد حاضر به کار نخواهند شد.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه های ۸۶ و ۸۷)

۱۶۶- گزینه ۱»

(قارچ از کشور ایران)

الف) بیکاری دوره ای: بیکاری ای که هنگام رکود اقتصادی رخ می دهد. در دوره رکود، تولید کاهش می یابد و به همین دلیل شرکت ها استخدام خود را متوقف می کنند یا بخشی از نیروهای خود را بیکار می کنند.

ب)

میلیون نفر ۱۲ = ۹ + ۳ = جمعیت بیکار + جمعیت شاغل = جمعیت فعال

درصد ۲۵ = $\frac{۳}{۱۲} \times ۱۰۰$ = $\frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times ۱۰۰$ = نرخ بیکاری

(ج)

جمعیت زیر ۱۵ سال + جمعیت ۱۵ سال و بالاتر = جمعیت کل کشور
 جمعیت زیر ۱۵ سال - جمعیت کل = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر
 $\Rightarrow$ میلیون نفر $35 - 10 = 45$

جمعیت فعال + جمعیت غیرفعال = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر
 جمعیت فعال - جمعیت ۱۵ سال و بالاتر = جمعیت غیرفعال
 $\Rightarrow$ میلیون نفر $35 - 12 = 23$

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۵ و ۸۷)

۱۶۷- گزینه ۳

(مهری کاروان)

وسیله پس انداز و حفظ ارزش: شما نیازهای گوناگونی دارید که با پرداخت پول آن‌ها را برطرف می‌کنید بعضی نیازها هر روزه و بعضی در طول زمان پیش می‌آید و فرد همواره باید مقداری پول را برای رفع نیازهای آینده خود نگهداری کند علاوه بر هزینه‌های روزمره، برخی هزینه‌های غیرقابل پیش‌بینی‌ای نیز هست که در موقعیت‌های خاص پیش می‌آید همچنین برخی اوقات افراد تمایل دارند بخشی از ثروت و دارایی خود را به شکل پول نگه دارند.

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه ۹۸)

۱۶۸- گزینه ۳

(آفرین سامی)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱:

سپرده‌های دیداری (جاری) = موجودی حساب‌های پس انداز کوتاه مدت
 $\frac{200}{2} = 100$ واحد پولی

تک: حساب‌های جاری اشخاص همان سپرده‌های دیداری است.

= شبه پول
 موجودی حساب‌های پس انداز بلندمدت + موجودی حساب‌های پس انداز کوتاه مدت
 واحد پولی $500 = 400 + 100$

گزینه ۲:

واحد پولی $400 = \frac{1200}{3}$ = موجودی اسکناس‌ها
 مسکوکات

واحد پولی $800 = 2 \times 400$ = ارزش مسکوکات $2 \times$ چک پول‌ها
 چک پول‌ها + سپرده‌های دیداری + اسکناس و مسکوکات = حجم پول
 واحد پولی $2600 = 1200 + 400 + 200 + 800$ = حجم پول

گزینه ۳:

واحد پولی $3100 = 2600 + 500$ = شبه پول + حجم پول = نقدینگی
 حجم نقدینگی می‌تواند کم یا زیاد شود. در بیشتر موارد حجم نقدینگی در کشورها با افزایش رویه روست، افزایش نقدینگی معمولاً ناشی از عملکرد بانک‌هاست.

گزینه ۴: حجم پول برابر با موجودی اسکناس‌ها و مسکوکات، چک پول‌ها و سپرده‌های دیداری است. بنابراین موجودی حساب‌های پس انداز در آن محاسبه نمی‌شود.

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه ۹۸)

۱۶۹- گزینه ۳

(کنکور، ارزیابی‌ها، ۱۴۰۴ - نوبت اول)

= درصد تغییر شاخص قیمت مصرف‌کننده در سال ۱۳۸۳
 $\frac{\text{شاخص قیمت‌ها در ابتدای سال ۱۳۸۳} - \text{شاخص قیمت‌ها در انتهای سال ۱۳۸۳}}{\text{شاخص قیمت‌ها در ابتدای سال ۱۳۸۳}} \times 100$

$$\frac{20}{100} = \frac{X - 360,000}{360,000} \Rightarrow 360,000 \times \frac{2}{100} = X - 360,000$$

$$\Rightarrow 108,000 = X - 360,000 \Rightarrow X = 468,000 \text{ تومان}$$

(تک: شاخص قیمت‌ها در انتهای سال ۸۳ = شاخص قیمت‌ها در ابتدای سال ۸۴)
 راه حل ساده‌تر:

نرخ تورم برابر با ۳۰ درصد است که به صورت اعشار می‌شود: 0.3 و سپس با یک جمع می‌کنیم و برابر می‌شود با: 1.3

حال شاخص قیمت‌ها در ابتدای سال را داریم و باید شاخص قیمت‌ها در انتهای سال را به دست بیاوریم. در این حالت باید شاخص قیمت‌ها در ابتدای سال را در عدد به دست آمده (1.3) ضرب کنیم:

$$1.3 \times 360,000 = 468,000$$

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲)

۱۷۰- گزینه ۳

(اصان عالی نژاد)

(الف) گاهی علت تورم، نابرابری عرضه و تقاضای کل در اقتصاد است. این فروتنی تقاضا بر عرضه به صورت افزایش قیمت‌ها بروز می‌کند. در این مواقع دولت به دو روش می‌تواند عرضه را افزایش دهد؛ روش اول آن است که ظرفیت‌های تولیدی را افزایش دهد؛ اما از آنجا که این روش معمولاً زمان‌بر است، دولت‌ها ترجیح می‌دهند از طریق افزایش واردات، بازار را تنظیم کنند. (ب) در حالت رکود اقتصادی که سطح تولید کاهش و بیکاری افزایش می‌یابد، معمولاً سیاست‌های پولی انبساطی (افزایش حجم پول در گردش) اعمال می‌شود. در این حالت بانک مرکزی می‌تواند با خرید اوراق مشارکت در دست مردم به‌طور مستقیم نقدینگی بیشتری را به جامعه تزریق کند.

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه‌های ۱۰۳ و ۱۰۴)

.....

.....

.....

.....

دفترچه پاسخ

آزمون هوش و استعداد
(دوره دوم)
۳۱ مرداد

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

مسئول آزمون	حمید لنجان‌زاده اصفهانی
ویراستار	فاطمه راسخ
مدیر گروه مستندسازی	محیا اصغری
مسئول درس مستندسازی	علیرضا همایون‌خواه
طراحان	حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، حمید گنجی، حامد کریمی، فرزاد شیرمحمدلی
حروف‌چینی و صفحه‌آرایی	معصومه روحانیان
ناظر چاپ	حمید عباسی

استعداد تحلیلی

۲۵۱- گزینه ۱

(نام گزینه)

شکل درست ایات:

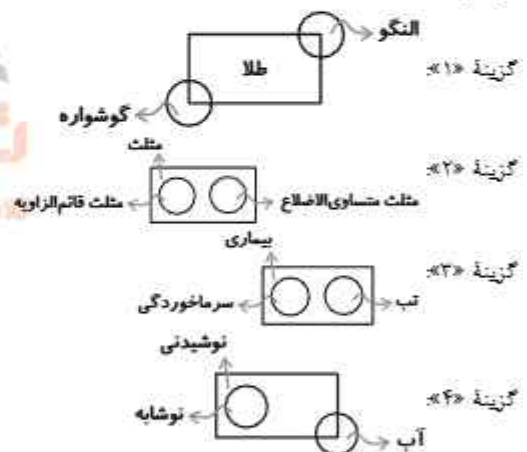
- (و) آن شنیدم که گفت پشه به کیک / پامدادان پس از سلام علیک
(ه) ای عجب من بدین سیه رختی / تو بدان قرهی و خوشبختی
(ب) تو چنانی و من چنین ز چه روی؟ / تو طریناک و من غمین ز چه روی؟
(الف) کیک چون ماجرای پشه شفت / زیر لب خنده‌ای زد آن‌گه گفت
(د) من به هنگام کار خاموشم / بسته لب پای تابه سر گوشم
(ج) ای پسر رو خموش باش چو کیک / تا نخواندت کسی، مزین لبیک

(ترتیب: هملات، هوش کلامی)

۲۵۲- گزینه ۱

(کتاب: استعداد تحلیلی هوش کلامی)

برخی گوشواره‌ها و برخی انگوها از طلا هستند و برخی هم نه. همچنین هر طلایی، انگو یا گوشواره نیست. پس رابطه بین این واژه‌ها مثل شکل صورت سؤال است.
رابطه بین واژه‌ها در دیگر گزینه‌ها نیز با شکل‌های جداگانه‌ای نشان داده می‌شود:

(انسان: رعه، هوش کلامی)

۲۵۳- گزینه ۲

(کتاب: استعداد تحلیلی هوش کلامی)

در همه گزینه‌ها، یکی از کلمه‌ها از ریشه فعل گذشته و دیگری از ریشه فعل حال تشکیل شده است، به جز گزینه ۲:

- بینا: بین (ریشه فعل حال) + ا - دیدتی: دید (ریشه فعل گذشته) + نی
پرستند: پرست (ریشه فعل حال) + نده - پرستار: پرست (ریشه فعل حال) + ار
گویا: گوی (ریشه فعل حال) + ا - گفتی: گفت (ریشه فعل گذشته) + نی
روند: رو (ریشه فعل حال) + نده - رفتار: رفت (ریشه فعل گذشته) + ار
(ساقطان واژه‌ها، هوش کلامی)

۲۵۴- گزینه ۴

(نمیدر: اعلیانی)

متن از چند مشخصه بررسی‌های مبتنی بر آرکی تایپ سخن می‌گوید که رنگ هم از آن‌هاست، پس در نقدهای ادبی متگی بر مفهوم آرکی تایپ می‌توان آن‌ها را نیز بررسی کرد.

متن نمی‌گوید نمادها باید در همه فرهنگ‌ها و در همه ادراک‌ها یکسان باشد تا در ضمیر ناخودآگاه جمعی قرار گیرد. همچنین بحث از «ضمیر ناخودآگاه شخصی» با بحث از «ضمیر ناخودآگاه جمعی» متفاوت است، پس نمی‌توان گفت یونگ و مکتب او در بررسی ضمیر ناخودآگاه در آثار ادبی، از اولین‌ها بوده‌اند.

(تکمیل متن: استدلال، هوش کلامی)

۲۵۵- گزینه ۲

(نمیدر: اعلیانی)

متن از «جهانی‌های معنایی» صحبت می‌کند که قواعدی هستند که ساختار واژگان را در همه زبان‌ها تعیین می‌کنند. در انتهای متن، از تفاوت‌های زبان‌ها سخن گفته شده است اما پس از کلمه «ولی» باید مطلبی باشد که وجود این شباهت‌های قواعدی را در زبان‌ها نشان دهد. تنها گزینه ۲ است که چنین معنایی دارد.

(تکمیل متن: استدلال، هوش کلامی)

۲۵۶- گزینه ۴

(نمیدر: اعلیانی)

قطعه ابونصر فراهی، از وجود حروف عله می‌گوید که با مثال‌های آن می‌توان فهمید این حروف «و، ا، ی» است. از همان بیت نخست نیز مشخص است که فراهی، شناخت «دال» و «ذال» را از شروط فصاحت دانسته است. معلوم است که علم به وجود حروف عله مربوط به دوران متأخر نیست، از «دال» و «ذال» غیربایانی صحبت نشده است، و واژه‌هایی هست که «دال» در حرف پایانی آن‌هاست و تغییر یافته از «ذال» نیست.

(تکمیل متن: استدلال، هوش کلامی)

۲۵۷- گزینه ۴

(کتاب: استعداد تحلیلی هوش کلامی)

عبارت گزینه ۴ با نگاهی ناخوشایند، همه را به یک چشم می‌بیند و می‌گوید هر کسی را می‌توان به شکلی برای انجام کاری تطمیع کرد و از آن بهره برد. دیگر عبارت‌ها می‌گویند هر چیزی جای مخصوص به خود را دارد و نباید آن‌ها را به جای هم به کار برد.

(قرابت معنایی، هوش کلامی)

۲۵۸- گزینه ۱

(قرزاد شیرمحمدی)

سنّ علی، میلاد و داریوش را به ترتیب A، M و D در نظر می‌گیریم:

$$(A - 2) = 2(M - 2 + D - 2) \Rightarrow A = 2M + 2D - 10$$

$$(A + 2) = 8((M + 2) - (D + 2)) \Rightarrow A = 8M - 8D - 2$$

۲۶۲- گزینه «۴»

(فناهیه راسخ)

عددهای ممکن با شرایط گفته شده، یکی از حالات زیر هستند که در آن‌ها دست کم ۳ یا ۶ وجود دارد. دقت کنید که می‌توان جای یکان و هزارگان را با هم و جای دهگان و صدگان را با هم عوض کرد.

۳۱۲۴/۲۱۳۹/۳۱۴۸/۴۱۶۹/۴۲۳۹/۸۲۴۶/۹۲۴۸/۹۲۴۸

(اعلیت‌یابی، یکان، بخش‌بندی، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۲- گزینه «۱»

(فناهیه راسخ)

عددهای ۱ و ۵ و ۷ و ۸ در عدد نیستند. عددهای صفر و چهار نیز قطعاً در عدد هستند پس باید دو رقم دیگر را با دو تا از اعداد ۲، ۳، ۶ و ۹ کامل کنیم. می‌دانیم مجموع ارقام عددی که بر ۹ بخش‌پذیر است، مضرب ۹ است. اکنون مجموع دو رقم معلوم است: $۴+۴=۸$ تنها حالت ممکن آن است که دو عدد دیگر ۲ و ۳ باشد.

$$۴-۳=۱ \Rightarrow ۴+۳+۳+۴=۱۴$$

(اعلیت‌یابی، یکان، بخش‌بندی، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۴- گزینه «۴»

(عمید کنی)

در ساعت $۲۰:۲۰$ ، عقربه دقیقه‌شمار به اندازه $\frac{1}{3} = \frac{20}{60}$ از صفحه را چرخیده است. کل صفحه ۳۶۰° است پس عقربه دقیقه‌شمار $۱۲۰^\circ = (\frac{360}{3})$ از خط قائم دور شده است. فاصله بین دو عدد در این ساعت، $۱۵^\circ = (\frac{360}{24})$ است. عقربه ساعت‌شمار بیست دقیقه پس از ساعت بیست، به اندازه $۵^\circ = (\frac{360}{72})$ از ساعت دور شده است. فاصله ساعت ۲۰ تا خط قائم، $۶۰^\circ = ۴ \times ۱۵^\circ$ است. پس فاصله عقربه ساعت‌شمار تا خط قائم، $۵۵^\circ = (۶۰-۵)$ است. پس زاویه بین دو عقربه $۱۷۵^\circ = ۵۵+۱۲۰$ است.

(ساعت، هوش منطقی ریاضی)

$$\Rightarrow 2M + 2D - 10 = 8M - 8D - 2 \Rightarrow 11D = 5M + 8$$

حال M را حدس می‌زنیم، تا جایی که $\frac{5M+8}{11}$ عدد طبیعی یک‌رقمی شود. اگر $M=5$ باشد، $D=3$ و در نتیجه $A=14$ است. در نتیجه:
الف: $A-M=9$
ب: $M-D=2$

(اکتات، راه، هوش منطقی ریاضی)

۲۵۹- گزینه «۲»

(عمید اعلمانی)

فرض کنید طول طناب a باشد در مربع، محیط a ، پس طول ضلع‌ها هر کدام $\frac{a}{4}$ و مساحت $\frac{a^2}{16}$ خواهد بود. حال فرض کنید مستطیلی بسازیم. اگر این مستطیل، عرضی داشته باشد که x واحد از ضلع مربع کوچک‌تر باشد و طولی داشته باشد که به همین اندازه از ضلع مربع بزرگ‌تر باشد، عرض و طول آن $(\frac{a}{4}-x)$ و $(\frac{a}{4}+x)$ خواهد بود و مساحت آن به اندازه x^2 واحد کمتر از مربع خواهد بود:

$$(\frac{a}{4}+x)(\frac{a}{4}-x) = \frac{a^2}{16} - x^2$$

(اکتات، راه، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۰- گزینه «۱»

(عمید کنی)

حسن به تنهایی در هر ساعت $\frac{1}{24}$ از کار را انجام می‌دهد:
 $\frac{1}{24} + x = \frac{1}{16} \Rightarrow x = \frac{1}{16} - \frac{1}{24} = \frac{1}{48}$
پس محمود به تنهایی در هر ساعت $\frac{1}{48}$ از کار را انجام می‌دهد، یعنی کل کار را در ۴۸ ساعت.
 $\frac{1}{48} + y = \frac{1}{12} \Rightarrow y = \frac{1}{12} - \frac{1}{48} = \frac{3}{48} = \frac{1}{16}$
پس علی به تنهایی در هر ساعت $\frac{1}{16}$ کار را انجام می‌دهد، یعنی کل کار در ۱۶ ساعت.

(اکتات، راه، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۱- گزینه «۱»

(فناهیه راسخ)

عدد مضرب پنج است، پس یکان صفر است. دقت کنید عدد ۵ را نداریم. اگر رقم‌های دهگان و صدگان هشت واحد اختلاف داشته باشند، قطعاً یک و نه هستند. بسته به جایگاه این دو عدد، هزارگان ممکن است سه یا هفت باشد، اما عدد ۷ ممکن نیست. پس فقط ۳۱۹۰ ممکن است.

(اعلیت‌یابی، یکان، بخش‌بندی، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۵- گزینه «۱»

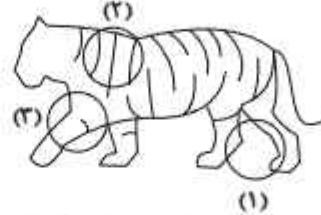
(غیر از شیر معمری)

دفتر و کتاب هر دو یک حرف را می‌زنند و چون یک دروغگو داریم، قطعاً دروغ نمی‌گویند هر دو نه هستند، پس خودکار هم راست می‌گوید و تو است، پس روپوش هم راست می‌گوید و تو است و گوشی دروغگو است. (لطیف‌یابی، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۶- گزینه «۴»

(مقاطعہ راسخ)

دیگر گزینه‌ها در شکل صورت سؤال:

(بزه‌یابی، هوش غیرکلامی)

۲۶۷- گزینه «۴»

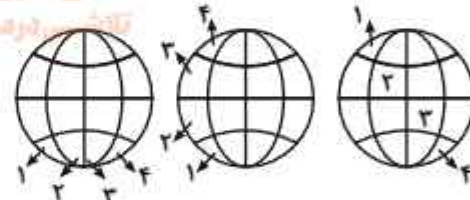
(مقاطعہ راسخ)

در سمت چپ خط عمودی هر ردیف از الگوی صورت سؤال، هر شکلی که کم‌تر آمده است در سمت راست خط عمودی هم تکرار شده است. در ردیف پایینی نیز سه باره دو بار و فقط یک بار آمده است. پس این شکل آخر را در سمت راست خط عمودی تکرار می‌کنیم. (الگوی فنی، هوش غیرکلامی)

۲۶۸- گزینه «۴»

(مقاطعہ راسخ)

سه طرح در شکل صورت سؤال در حرکتند و در شکل پنجم به جای نخست خود برمی‌گردند.

(الگوی فنی، هوش غیرکلامی)

۲۶۹- گزینه «۱»

(ممبرکنش)

از تکرار گدها می‌فهمیم که تعداد ضلع‌ها یا پاره‌خط‌ها مهم است:

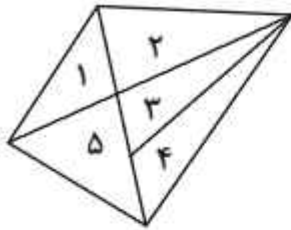
$$\left. \begin{array}{l} i \Rightarrow \text{عدهای زوج} \\ B \Rightarrow \text{عدهای مضرب ۳} \\ A \Rightarrow \text{عدهای مضرب ۴} \\ D \Rightarrow \text{عدهای اول} \end{array} \right\} \Rightarrow 12 = BAi$$

(آرگمانداری، هوش غیرکلامی)

(غیر از شیر معمری)

۲۷۰- گزینه «۳»

مثلث‌های شکل:

(۱)، (۲)، (۳)، (۴)، (۵)، (۱، ۲)، (۱، ۵)، (۲، ۳)، (۳، ۴)

(۲، ۳، ۴)، (۳، ۴، ۵)

(شمارش، هوش غیرکلامی)